

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11
E: gp.mgts@gov.si
www.mgts.gov.si

Številka: IPP 007-205/2023/59
Ljubljana, 26. marec 2024
EVA: 2023-2180-0031
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o Kobilarni Lipica – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
S K L E P :
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o Kobilarni Lipica in ga pošlje v sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku.
Barbara Kolenko Helbl Generalna sekretarka
Priloga: - Predlog Zakona o Kobilarni Lipica
Sklep prejmejo: - Državni zbor Republike Slovenije - Vsa ministrstva - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Dubravka Kalin, generalna direktorica Direktorata za turizem, - Špela Gaberšek Jovanovič, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Klavdija Redenšek, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Tjaša Tajmer, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Alenka Marovt Novak, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Nastja Trajkovič, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Andreja Rupar Knez, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
- Matjaž Han, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Matevž Frangež, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. - Dejan Židan, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,

- Dubravka Kalin, generalna direktorica Direktorata za turizem,
- Špela Gaberšek Jovanovič, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Klaudija Redenšek, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Tjaša Tajmer, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Alenka Marovt Novak, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Nastja Trajkovič, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Andreja Rupar Knez, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport.

5. Kratak povzetek gradiva:

Z veljavnim Zakonom o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18) (v nadaljevanju: ZKL-1) je Kobilarna Lipica razglašena za spomeniško območje državnega pomena, uveljavljen je bil nov model organiziranosti, saj se je z dotedanji Javni zavod Kobilarna Lipica kot univerzalni pravni naslednik preoblikoval v družbo Holding Kobilarna Lipica, d.o.o., ZKL-1 pa je tudi določil javno službo, ki se preko Vlade RS podeli odvisni družbi Kobilarna Lipica, d.o.o., predvidel pa je tudi ustanovitev odvisne družbe Turizem Lipica, d.o.o., za opravljanje pridobitnih dejavnosti. Pet let po sprejetju ZKL-1 se je ocenil uveljavljen model organiziranosti. Potrebno je, da se odpravijo primanjkljaji, da se bo lahko Kobilarna Lipica razvijala kot nacionalni in vseevropski naravni, kulturni in turistični biser, v središču katerega bo lipicanec, skrb za razvoj črede lipicanskih konj, spomeniškega območja ter kulturnih in naravnih vrednot, ob tem pa se bo Kobilarna Lipica razvijala v svetovno prepoznan in vrhunski konjerejski in konjeniški center.

Na posestvu Lipica se izvajajo sledeče dejavnosti:

- konjereja in konjeništvu,
- varovanje kulturnih in naravnih vrednot,
- turizem, šport in gostinstvo,
- upravljanje s premoženjem Republike Slovenije.

Dejavnosti na območju Kobilarne Lipica so se v preteklosti izvajale v različnih pravno organizacijskih oblikah. S sprejemom ZKL-1 je bil uveljavljen model organiziranosti v gospodarski družbi, tako da je bil ustanovljen Holding Kobilarna Lipica d.o.o., ki je za izvajanje javne službe ustanovil družbo Kobilarna Lipica d.o.o., neizvedena pa je ostala namera zakona, da se pridobitne dejavnosti izvajajo v družbi Turizem Lipica d.o.o.. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-A) leta 2006 je bilo javnemu zavodu omogočeno, da za izvajanje gospodarske dejavnosti kot edini družbenik s soglasjem Vlade RS ustanovi gospodarsko družbo z omejeno odgovornostjo. Lipica Turizem d.o.o. je upravljala hotel Maestoso in gospodarila z njim, izvajala gostinske storitve, tržila športne produkte (golf, tenis, kolesarjenje, minigolf), organizirala poroke, vodila ogledne muzeja in organizirala prireditve na območju Kobilarne Lipica in zunaj njega. Z drugo spremembo zakona leta 2014 se je določilo, da Javni zavod Kobilarna Lipica konec leta 2014 ne sme izkazovati kapitalskih naložb, zato je bila družba Lipica Turizem d.o.o. prenesena na Republiko Slovenijo in s tem v upravljanje s strani Slovenskega državnega holdinga. S tretjo spremembo zakona v letu 2016 je bilo zaradi čedalje slabšega poslovanja tako na področju turizma, kot posledično tudi s težavami v javnem zavodu, ponovno omogočeno izvajanje pridobitne dejavnosti v javnem zavodu, ki posledično pomeni tudi možnost ponovne združitve vseh dejavnosti na območju posestva Kobilarne Lipica v okviru ene pravne osebe.

Z novim Zakonom o Kobilarni Lipica (v nadaljevanju: ZKL-2) ustvarjamo pogoje za razvoj Kobilarne Lipica, učinkovitejše upravljanje, javne naložbe v premoženje Republike Slovenije ter enovito organiziranost, kar bo omogočilo visok standard varovanja kulturnih in naravnih vrednot s hkratnim doseganjem sinergij za uspešno trženje vseh turističnih produktov, v središču katerih so lipicanec, njegova dobrobit, klasična jahalna šola, vrhunske konjerejske dejavnosti ter kulturne in naravne vrednote. Bistvena sprememba je nov koncept upravljanja kulturnih in naravnih vrednot, na eni strani s skrbjo in gospodarjenjem z njimi, kar Kobilarna Lipica uresničuje v imenu in za račun Republike Slovenije, in na drugi strani z njihovim trženjem, kar opravlja v svojem imenu in za svoj račun. S tem modelom vzpostavljamo pogoje za nadaljnja vlaganja države v razvoj kobilarne in obnovo nepremičnin v lasti države, ki bodo omogočile kakovostnejšo ponudbo v vseh sezonah. Z enovito organiziranostjo v eni družbi se Kobilarna Lipica omogoča boljše upravljanje z vsemi viri, vključno z vključevanjem in razvojem zaposlenih. Akreditacija članic in članov nadzornega sveta bo prinesla kakovostnejše korporativno upravljanje in nadzor, organiziranost nove tričlanske uprave pa zagotovila boljše usklajevanje javnih in poslovnih funkcij kobilarne. S celovito preišljenim konceptom sprememb, ki sledijo tudi pričakovanjem poglavitnih deležnikov, kot so zaposleni, civilne iniciative, konjeniška in veterinarska stroka ter lokalne skupnosti na Krasu, lahko Kobilarna Lipica postane zgleden mednarodni

konjeniški center, prepoznan po vrhunski skrbi za lipicanca ter za kulturne in naravne vrednote v njenem upravljanju.

Z ZKL-2 se ureja status Kobilarne Lipica in premoženje na posestvu Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije, skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami ter trženje kulturnih in naravnih vrednot Kobilarne Lipica z namenom uresničevanja javnega interesa, doseganja kulturnih, naravovarstvenih, gospodarskih in razvojnih ciljev Kobilarne Lipica.

V upravljanje Kobilarne Lipica se vgrajujejo načela in mehanizmi korporativnega upravljanja družb v državni lasti, da se doseže najvišje standarde upravljanja, omeji politične vplive na dnevno poslovanje družbe, z izboljšanim upravljanjem pa doseže večja učinkovitost pri doseganju poslanstva in vizije Kobilarne Lipica ter posebne zaščite Kobilarne Lipica pod okriljem Republike Slovenije.

V ZKL-2 se določata poslanstvo in vizija Kobilarne Lipica. Kobilarna Lipica sledi viziji stabilnega in trajnostnega modela delovanja in gospodarjenja.

Z ZKL-2 se zasledujejo naslednji cilji:

- varovanje in mednarodni ugled lipicanca,
- dolgoročno ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot,
- varstvo in razvoj spomeniškega območja Kobilarne Lipica,
- varstvo in razvoj konjereje in konjeništa,
- uresničevanje poslanstva Kobilarne Lipica v skladu z načeli upravljanja,
- izboljšanje korporativnega upravljanja družbe z upoštevanjem načel in smernic OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti,
- boljši model vlaganj v premoženje Republike Slovenije v Kobilarni Lipica in s tem njen nadaljnji infrastrukturni razvoj in obnova stavbne dediščine,
- izboljšan model upravljanja, ki se deli na skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami, kar Kobilarna Lipica opravlja v imenu in na račun Republike Slovenije, in trženje kulturnih in naravnih vrednot, kar Kobilarna Lipica opravlja v svojem imenu in za svoj račun,
- okrepljen strokovni nadzor nad visoko specializiranimi strokovnimi odločitvami, vezanimi predvsem na vzrejo, rejo in dobrobit konj ter konjeniškega dela.

Ključne rešitve, ki jih uvajamo z ZKL-2:

- poslanstvo in vizijo Kobilarne Lipica,
- status in premoženje Kobilarne Lipica,
- model upravljanja, naloge in strokovni nadzor,
- način, načela in cilje upravljanja,
- razvojne dokumente Kobilarne Lipica,
- prihodke Kobilarne Lipica,
- izvajanje investicij in investicijsko vzdrževanje,
- opredelitev spomeniškega območja in nesnovne dediščine,
- organiziranost družbe Kobilarna Lipica d.o.o.,
- ureditev statusnih vprašanj.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij – MSP Zakon bo imel pozitivne posledice na Kobilarno Lipica in hkrati na turizem in gospodarstvo na lokalnem in nacionalnem nivoju.	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna	DA/NE

– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij				
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR V oceno finančnih posledic za proračun Republike Slovenije v vsakem proračunskem letu so vključeni stroški opravljanja storitev, ki jih za Republiko Slovenijo opravlja Kobilarna Lipica, in stroški investicij.				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MGTŠ	2130-16-1202 Program dela Kobilarne Lipica	231504 Kobilarna Lipica	9.000.000,00	9.000.000,00
SKUPAJ			9.000.000,00	9.000.000,00
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport				
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				

<p>V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. <p>II. Finančne posledice za državni proračun</p> <p>Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p> <p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</p> <p>Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. <p>Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.</p> <p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</p> <p>Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</p> <p>Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.</p>	
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.)</p>	
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>	
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pristojnosti občin, – delovanje občin, – financiranje občin. 	<p>DA/NE</p>
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE – Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE 	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p> <p>Pričujoče gradivo je namenjeno javni obravnavi. Pri pripravi zakona so bila opravljena posvetovanja z zaposlenimi v družbah Holding Kobilarna Lipica d.o.o. in Kobilarna Lipica d.o.o., civilnimi iniciativami, z lokalnimi skupnostmi, z Veterinarsko fakulteto in Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, ter z Združenjem rejcev lipicanca Slovenije, ki so podali pripombe na sedanji zakon in predloge po spremembah. Predlog zakona se obravnava po rednem postopku.</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	<p>DA/NE</p>
<p>Datum objave:</p> <p>V razpravo niso bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predstavniki zainteresirane javnosti. <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, 	

- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

Matjaž Han
minister

**PREDLOG
ZAKONA O KOBILARNI LIPICA
(ZKL-2)**

I UVOD

1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE PREDLOGA ZAKONA

Kobilarna Lipica je zaradi izjemnih lastnosti, pomembnih za vso Slovenijo in širši evropski prostor, kulturni spomenik državnega pomena. Kobilarna Lipica je najstarejša evropska kobilarna, ki nepretrgano (od ustanovitve leta 1580) vzreja isto pasmo konj, poimenovano po Lipici. Z Zakonom o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 29/96) je bila leta 1996 razglašena za kulturni spomenik državnega pomena. V zavesti ljudi je lipicanec eden od simbolov slovenstva.

Kobilarna Lipica je svetovno priznana matična kobilarna lipicancev s potencialom, da postane vrhunski konjerejski in konjeniški center, mednarodno študijsko in raziskovalno središče ter kulturni spomenik državnega pomena, znan tudi v širšem evropskem in svetovnem merilu. Že danes ima Kobilarna Lipica poseben status v mednarodnem merilu, še posebej med rejci in ljubitelji lipicancev po vsem svetu. Je zaščitena znamka in identitetni simbol Republike Slovenije ter je lahko eden od pomembnejših generatorjev razvoja na Krasu.

Pet let po sprejetju Zakona o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18; v nadaljnjem besedilu: ZKL-1) je treba oceniti takrat uveljavljeni model organiziranosti in odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti. Kobilarni Lipica je treba zagotoviti možnosti, da se lahko razvija kot narodni in vseevropski naravni, kulturni in turistični biser. V središču tega bosta ostala lipicanec in skrb za razvoj črede lipicanskih konj, spomeniškega območja ter kulturnih in naravnih vrednot, ob tem pa se bo Kobilarna Lipica razvijala v svetovno prepoznan in vrhunski konjerejski in konjeniški center.

- Vlada Republike Slovenije je zaradi zaznanih pomanjkljivosti sedanje ureditve pripravila analizo stanja, ki je predstavljena v obrazložitvi tega zakona, in potrebne spremembe zakona s šestimi glavnimi cilji: v model upravljanja Kobilarne Lipica se v celoti vgradijo načela in mehanizmi v skladu z načeli in smernicami Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (angleško Organisation for Economic Co-operation and Development – v nadaljnjem besedilu: OECD) za korporativno upravljanje družb v državni lasti, vendar na način, da Kobilarna Lipica ostane v upravljanju Vlade Republike Slovenije, izvedba posameznih specializiranih ravnanj s pooblastilom pa se zaupa družbi Slovenski državni holding, d. d.
- V dogovoru z vsemi poglavitnimi deležniki – predvsem pa z zaposlenimi v Holdingu Kobilarna Lipica, d. o. o., in odvisni družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., z lokalnimi skupnostmi in s civilnimi iniciativami – se dosežejo dogovori o potrebnih spremembah modela upravljanja.
- Izboljša se sistem upravljanja Kobilarne Lipica in vzpostavi enovitost organiziranja, pri tem pa se ohranja ločeno evidentiranje poslovnih dogodkov.
- Omogoči se boljše upravljanje premoženja Republike Slovenije, predvsem pa se omogočijo investicije v premoženje Republike Slovenije na območju Kobilarne Lipica in investicijsko vzdrževanje tega premoženja.
- Okrepi se sodelovanje javnosti pri upravljanju Kobilarne Lipica, predvsem pa se zagotovi strokovni nadzor nad upravljanjem varovanih vrednot, še posebej sprejemanje strokovnih odločitev v zvezi z vzrejo in rejo lipicanskih konj, njihovim zdravjem in dobrotitjo.
- Odpravijo se pomanjkljivosti in omejitve, ki otežujejo doseganje javnih koristi in namenov, ki so določeni z veljavnim zakonom in so prenovljeni v novem zakonu.

Z ZKL-1 je bila Kobilarna Lipica razglašena za spomeniško območje državnega pomena in uveljavljen je bil nov model organiziranosti. Dotedanji Javni zavod Kobilarna Lipica se je kot univerzalni pravni naslednik preoblikoval v družbo Holding Kobilarna Lipica, d. o. o. ZKL-1 je določil javno službo, ki jo Vlada Republike Slovenije podeli odvisni družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., predvidel pa je tudi ustanovitev odvisne družbe Turizem Lipica, d. o. o., za opravljanje pridobitnih dejavnosti. Ta nikoli ni bila ustanovljena, pridobitno dejavnost pa je opravljal Holding Kobilarna Lipica, d. o. o.

Posestvo Kobilarne Lipica je edinstveno okolje, ki s svojo prostorsko ureditvijo, stavbnim jedrom, krajino in značilnim podnebjem omogoča razvoj primarne dejavnosti kobilarne (konjereje, konjeništa ter varovanja kulturne dediščine in krajine) ter z njo povezanih sekundarnih dejavnosti (turizma, gostinstva in športa).

Kobilarna Lipica je tudi ena od najbolj prepoznavnih turističnih destinacij Slovenije v svetu in se uporablja kot eden od nosilnih identitetnih simbolov pri vseh mednarodnih promocijah slovenskega turizma, v zavesti Slovencev pa je ena od ikon Slovenije.

1.1 Analiza stanja

Sodeč po zgodovinskih dejstvih, kobilarna stoji na enem od najprimernejših delov Evrope za vzrejo in rejo glede na vplive okoljskih dejavnikov na razvoj. Infrastruktura Kobilarne Lipica omogoča celovito paleto storitev, od konjereje do konjeništa, športa, turizma in rekreacije. Mikroklima omogoča praktično celoletno izvajanje navedenih storitev, zato ima na tem področju Kobilarna Lipica izjemen potencial in prednost. Območje Kobilarne Lipica obsega 311 hektarjev posestva, na katerem potekata vzreja okoli 380 lipicancev ter skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami.

Težave na območju Kobilarne Lipica se kopičijo že dalj časa in se kažejo tako v fizičnih kazalnikih kot tudi v finančnih rezultatih. Zmanjšuje se število obiskovalcev pri vseh dejavnostih, k čemur je močno prispevala tudi pandemija covid-19, posledično pa se slabšajo tudi finančni rezultati in primanjkuje delavcev, v preteklosti pa je bila kobilarna tudi predmet številnih negativnih medijskih objav, kar je privedlo do negativnega zaznavanja blagovne znamke Lipica.

Ugotavljamo naslednje težave, ki zahtevajo nove normativne rešitve:

- model upravljanja je nedovršen ter otežuje načrtovanje in izvajanje ključnih naložb v infrastrukturo v lasti Republike Slovenije;
- model organiziranosti, določen v zakonu, ni izpeljan in ni optimalen, saj se dejavnosti opravljajo v različnih pravnih osebah;
- sistem ločitve na javno službo in pridobitne dejavnosti onemogoča upravljanje posestva kot celote ter s tem doseganje polnega gospodarskega, kulturnega in naravnega potenciala;
- zaposleni so umetno razdeljeni v dve pravni osebi in zanje vejata dve različni kolektivni pogodbi;
- ni ustreznih pravil, ki bi uveljavljala načela korporativnega upravljanja in omejevala možnosti nedovoljenega političnega vplivanja na poslovanje Kobilarne Lipica;
- veljavna ureditev ne omogoča razvoja Kobilarne Lipica v smeri strokovne pedagoško-raziskovalne institucije, sistem akreditacije nadzornega sveta za zagotavljanje strokovnega in neodvisnega korporativnega nadzora pa je nedovršen.

Z novim Zakonom o Kobilarni Lipica ustvarjamo možnosti za razvoj Kobilarne Lipica, učinkovitejše upravljanje, javne naložbe v premoženje Republike Slovenije in enovito organiziranost. To bo omogočilo boljše varovanje kulturnih in naravnih vrednot ter dopolnjevanje pri trženju vseh turističnih proizvodov. V središču teh so lipicanec, njegova dobrobit, klasična jahalna šola, vrhunske konjeniške dejavnosti ter kulturne in naravne vrednote. Bistvena sprememba je nov koncept upravljanja kulturnih in naravnih vrednot. Ta bo po novem sestavljala dve medsebojno povezani nalogi. Prva je skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami, ki ga Kobilarna Lipica opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije. Druga naloga pa je trženje kulturnih in naravnih vrednot, ki ga bo Kobilarna Lipica opravljala v svojem imenu in za svoj račun. S tem modelom vzpostavljamo možnosti za nadaljnja vlaganja države v razvoj kobilarne in obnovo nepremičnin v lasti države, ki bodo omogočile bolj kakovostno ponudbo v vseh sezonah. Z enovito organiziranostjo v eni družbi se Kobilarni Lipica omogoča boljše upravljanje vseh virov ter vključevanje in razvoj zaposlenih. Akreditacija članic in članov nadzornega sveta bo prinesla bolj kakovostno korporativno upravljanje in nadzor, organiziranost nove tričlanske uprave pa bo zagotovila boljše usklajevanje javnih in poslovnih funkcij kobilarne. S celovito preiščenim konceptom sprememb, ki sledijo tudi pričakovanjem poglavitnih deležnikov, lahko Kobilarna Lipica postane zgleden mednarodni konjeniški center, prepoznan po vrhunski skrbi za lipicanca ter za kulturne in naravne vrednote v njenem upravljanju.

1.2 Zakonsko določena vizija in poslanstvo

Z zakonom prvič določamo poslanstvo in vizijo Kobilarne Lipica.

Poslanstvo Kobilarne Lipica je določeno kot varovanje, razvoj in dobrobit črede lipicanskih konj, lipicanca in konjenišva, varovanje kulturnih in naravnih vrednot ter razvoj v svetovno prepoznavno matično kobilarno lipicancev. Ta je zasnovana na sožitju med konji, ljudmi in naravo. Poslanstvo Kobilarne Lipica je torej negovati in razvijati tradicijo reje, vzreje in šolanja lipicancev ter ohranjati kulturno krajino, ki je oblikovana z visoko stopnjo sožitja med kulturno rabo in naravnimi značilnostmi prostora za vzrejo lipicancev. Obenem je poslanstvo Kobilarne Lipica razvijati zavest o tradiciji, ki tvori jedro povezovanja z naprednimi turističnimi proizvodi, zasnovanimi na konjeništvu.

Vizija Kobilarne Lipica je postati svetovno prepoznavna matična kobilarna lipicancev. S sožitjem med konji, ljudmi, tradicijo in okoljem želi biti Kobilarna Lipica najboljši zgled za gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami, s svojo ponudbo pa destinacija za ljubitelje konjereje in turistične goste.

1.3 Konjenišvo in konjereja

Reja in vzreja zadostnega števila kakovostno šolanih konj je osnova za uresničevanje vizije in poslanstva Kobilarne Lipica. Koncept dela Kobilarne Lipica temelji na uveljavljeni tradiciji reje in vzreje ter šolanja lipicancev na posestvu Lipice. Zagotavlja ohranjanje zadostne genetske raznovrstnosti črede lipicanskih konj in vzrejo kvalitetnih konj.

Težave na področju reje in vzreje konj so predvsem naslednje:

- pomanjkanje visoko usposobljenih trenerjev in jahačev na področju konjenišva,
- neizkoriščen konjeniški potencial z majhnim številom visoko treniranih konj za predstave Lipiške jahalne šole,
- nezadostno izkoriščen plemenski potencial lipiške črede brez osemenjevalnega središča.

V sklopu zdajšnje javne službe se izvajajo vse dejavnosti, vezane na rejo, vzrejo in ohranjanje lipicancev, njihovo šolanje in konjenišvo. V ta sklop se umešča tudi skrb za varovanje in ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot na območju Kobilarne Lipica. Med dejavnosti, ki jih izvaja kobilarna, spadajo tudi šola jahanja, dresura, izobraževanje in predstave Lipiške jahalne šole ter organizacija dogodkov, povezanih s konji ter s kulturnimi in naravnimi vrednotami na območju Kobilarne Lipica.

Velikost črede je že leta precej stabilna. Stanje črede lipicanskih konj na dan 31. decembra 2023 je po posameznih kategorijah naslednje: 28 plemenskih žrebcev, 81 plemenskih kobil, 113 konj naraščaja do četrtega leta starosti in 154 drugih kategorij konj. V treningu klasične jahalne šole je 83 konj, od tega jih je 12 za turistično jahanje, vendar zanje primanjkuje usposobljenih jahačev. V treningu za vprežne vožnje je 30 konj, usposobljenih voznikov pa je šest.

Eden od pglavitnih dolgoročnih ciljev kobilarne je vzpostavitev primerne strukture znotraj populacije z namenom, da se vzpostavi optimalno razmerje med posameznimi kategorijami konj in zagotovi dolgoročna stabilnost vseh linij žrebcev in rodov kobil.

To je bilo zagotovljeno na eni strani s povečanjem števila vzrejenih žrebet v zadnjih letih in na drugi strani s prodajo živali, ki jih kobilarna ne potrebuje za izvajanje rejskega programa in programov na področju konjenišva. V letih 2020, 2021 in 2022 je po daljšem obdobju znova stekla prodaja konj; prodanih je bilo 81 konj. V letu 2023 je bilo prodanih 31 konj.

Pomanjkanje šolanih in testiranih konj je velika ovira za načrtno opravljanje selekcije, ker ni na voljo dovolj konj za izvajanje dresurnega programa, turističnega jahanja, terenskega jahanja in vožnje s kočijo ter konj za načrtno prodajo. To je predvsem posledica napačne kadrovske politike, ki se odraža tako v premajhnem številu jahačev kot tudi v njihovem neustreznem znanju, usposobljenosti in kompetencah. Posledice tega so nezadostno usposobljeni konji, ki ne morejo doseči primerne prodajne cene lipicanca, kar dejansko pomeni degradacijo lipicanca.

Kobilarna Lipica ne slovi samo zaradi lipicancev kot takih, temveč tudi zaradi Lipiške šole jahanja, ki je primerljiva (po programu, ne pa tudi po obsegu) s Špansko jahalno šolo na Dunaju. Usposobljenost konj za predstave jahalne šole je in mora biti na najvišji ravni. Zahteva vrhunsko znanje tako konj kot trenerjev

in jahačev. Prav tako je treba konje usposobiti za vožnje s kočijami in za druge vrste jahanja (turistično jahanje, terensko jahanje, učenje jahanja). Za primerno usposobljenost je potrebno ne samo zadostno število zaposlenih, temveč morajo ti imeti tudi ustrezno teoretično in praktično znanje. Teh usposobljenih delavcev, ki morajo omogočati usposabljanje mladih ter kontinuirano izpopolnjevanje in izobraževanje starejših jahačev in voznikov, potencialno pa tudi izobraževanje za zunanje interesente, pa v Lipici že nekaj časa primanjkuje.

V prihodnje je torej nujna organizacija izobraževanja mladih s promocijo poklica jahača in trenerja v sodelovanju z izobraževalnimi institucijami. Pripraviti je treba celoten program izobraževanja s profesionalnim pristopom – konjeniški krožek – po zgledu drugih obšolskih dejavnosti na področju športa, kulture in učenja jezikov. Posebno pozornost je treba nameniti izobraževanju in usposabljanju jahačev v povezavi z ustreznimi institucijami, tudi zunaj države. Te oblike dodatnega usposabljanja so bile v Lipici v preteklosti že uspešno organizirane.

Površine, namenjene šolanju konj, so primerne. Na voljo so štiri jahalnice in zunanja jahališča.

Strokovna komisija za letni pregled Kobilarne Lipica že več let opozarja tudi na nujnost vzpostavitve osemenjevalnega središča (za pridobivanje, konzerviranje, shranjevanje in porazdelitev semena), ki bi ga Kobilarna Lipica morala zagotoviti – tako zaradi izvornosti kot tudi zaradi nadzora nad rejo lipincev. S tem bo mogoče izkoristiti plemenski potencial žrebcev tudi zunaj Kobilarne Lipica. Čeprav je ZKL-1 predvidel gradnjo osemenjevalnega središča, se ta še ni začela.

Na tem področju sta v povezavi s konjerejo in konjeništvom bistvenega pomena priprava programov, prirejenih za različne skupine obiskovalcev, ter njihovo kvalitetno, ustrezno in pravočasno trženje.

1.4 Kulturna dediščina

Aktivno delovanje države na območju Kobilarne Lipica je utemeljeno tudi z razglasitvijo Kobilarne Lipica za spomeniško območje državnega pomena. Učinkovito ohranjanje spomeniškega območja je mogoče le z ustreznim povezanim upravljanjem vseh dejavnosti kot celote. Na področju varstva kulturne dediščine so se razmere po investicijah v zadnjih letih bistveno izboljšale. Več objektov in zlasti dele kulturne krajine je bilo treba urediti. Z obnovo večine hlevov in celotnega hofa (graščine z galerijo, muzeja lipincev, galerije in okoliških zgradb ter kakovostno nadgradnjo z avtorsko arhitekturo skupine Kras) ter z ureditvijo večjega dela kulturne krajine se je vizualna podoba kobilarne precej izboljšala. To vpliva tudi na splošni vtis, ki ga dobijo obiskovalci. Za dokončno ureditev bo treba dokončati še investicije v obnovo programske jahalnice in preostalih dveh jahalnic, v izredno slabem stanju pa so tudi tehnične delavnice.

Kobilarna Lipica je v Sloveniji in širšem prostoru edinstvena s svojo več kot štiristoletno zgodovino urejanja in ohranjanja kulturne krajine ter objektov, grajenih v skrbno izbranem prostoru na robu matičnega Krasa. Je matični prostor vzreje avtohtone pasme lipincev, ki so poimenovani s slovenskim imenom po nekdanji vasi Lipica. Kobilarna Lipica je izjemna zaradi kulturne krajine, ki je bila oblikovana z visoko stopnjo sožitja med kulturno rabo in naravnimi značilnostmi prostora za vzrejo lipincev: z ograjenimi pašniki, dostopnimi drevoredi, kali in drugimi vodnimi zajetji ter suhozidom, ki omejuje matično območje kobilarne. Skupaj z upravnim središčem z dominantno graščino z galerijo Avgusta Černigoja, Velbanco, staro depandanso, kapelo sv. Antona Padovanskega, hotelom Klub, starejšimi hlevi in drugimi gospodarskimi poslopji (Jubilejnim hlevom, hlevi z jahalnico Na Borjači, hlevoma 9 in 10) je Kobilarna Lipica izjemen kulturni spomenik. Prostor kobilarne je skupaj z ohranjanjem tradicij edini kulturni spomenik v Sloveniji, kjer se vsebinsko stikata in dopolnjujeta kar dve enoti nesnovne dediščine, vpisani na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Slovenija je 25. marca 2020 v imenu osmih sodelujočih držav sekretariatu Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (angleško United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation – UNESCO) v Parizu oddala večnacionalno nominacijo nesnovne dediščine Tradicija reje lipincev za vpis na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. S sklepom Medvladnega odbora za varovanje nesnovne kulturne dediščine na zasedanju v Rabatu v Maroku 1. decembra 2022 je bila enota nesnovne kulturne dediščine Tradicija reje lipincev vpisana na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. To pomeni veliko priznanje in odgovornost za ohranjanje tradicije reje lipincev za vse rejce po svetu.

1.5 Povezovalni učinki med dejavnostmi

Kobilarna Lipica deluje že več kot štiri stoletja in vse do danes utira pot klasični šoli jahanja in vzreji lipicancev v sožitju s kraško naravo ter pri tem neguje odnos človeka z lipicancem. Vse dejavnosti v Kobilarni Lipica so osredotočene okoli ene najstarejših kulturnih pasem konj v Evropi.

Na posestvu Lipica se izvajajo naslednje dejavnosti:

- konjereja in konjenišvo,
- varovanje kulturnih in naravnih vrednot,
- turizem, šport in gostinstvo,
- upravljanje premoženja Republike Slovenije.

Naštete dejavnosti se dopolnjujejo, kar pomeni, da večja vlaganja v eno dejavnost pospešijo razvoj drugih dejavnosti. Pri tem pa sta primarni dejavnosti skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami, kar vključuje konjerejo in konjenišvo ter varovanje kulturnih in naravnih vrednot. Z razvojem turizma, športa in gostinstva pa se posredno pozitivno vpliva na razvoj primarne dejavnosti.

1.6 Model za izvajanje naložb

Posestvo Kobilarna Lipica je v neposredni lasti Republike Slovenije. Vsa zemljišča so vodena v poslovnih knjigah Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije. Vse naložbe, ki jih na posestvu izvaja Republika Slovenija ali Kobilarna Lipica, v skladu z načelom »superficies solo cedit« zrasejo z zemljiščem in so tako neposredna lastnina Republike Slovenije.

V preteklosti so se investicije v Kobilarni Lipica izvajale na različne načine. Medtem ko so investicije v objekte, namenjene izvajanju javne službe, predmet investicijskega transferja med Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije in družbo Kobilarna Lipica, d. o. o., je več omejitev pri investicijah v tržne dejavnosti. Investicija v obnovo Hotela Maestoso je bila tako na primer izvedena z dokapitalizacijo družbe Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., čeprav je nepremičnina neposredno last Republike Slovenije. Ker je v načrtovanju več pomembnih in potrebnih investicij, kot sta obnova bazena ob Hotelu Maestoso in celovita prenova spomeniško zaščitene Hotela Klub, je treba pred nadaljnjimi investicijami urediti naložbeni model. Pri tem Vlada Republike Slovenije izhaja iz dejstva, da Republika Slovenija v Kobilarni Lipica vlaga v svoje premoženje in da se lahko tudi investicije izvajajo neposredno. Pri tem Kobilarna Lipica nastopa kot agent v imenu in za račun Republike Slovenije.

1.7 Naložbe v konjenišvo in konjerejo

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije je za leti 2023 in 2024 občutno povečalo javna vlaganja v obnovo kulturne dediščine v Kobilarni Lipica. V letu 2023 so bile izvedene naslednje investicije:

- celovita obnova programske jahalnice z energetske sanacijo objekta,
- ureditev in preureditev Silosa v muzej (nadaljevanje iz leta 2022),
- zamenjava strehe na hlevih 6 in 7.

V letu 2024 so načrtovane:

- ureditev garderob in sedlarne v veznem delu novega hleva,
- ureditev garderob in sanitarij v turističnem hlevu,
- ureditev odvodnjavanja hipodroma,
- razširitev senice in servisnih prostorov,
- ureditev območja za šotorišče za konjeniška tekmovanja,
- začetek postopkov za umestitev in izgradnjo osemenjevalnega središča.

1.8 Naložbe v ohranjanje kulturne dediščine in kulturne krajine

Poleg grajenih delov in objektov, ki so ključnega pomena za kulturni spomenik, so v načrtu upravljanja spomeniškega območja Kobilarna Lipica potrebne še:

- celovita prenova Hotela Klub,
- preureditev in razširitev prostorov galerije Avgusta Černigoja,
- obnova italijanske vile v protokolarni objekt,
- obnova cerkve Antona Padovanskega,

- ureditev grajskih vrtov ob graščini,
- obnova drevoredov,
- obnova lipiških vodnjakov,
- obnova lipiškega suhega zidu okoli posestva,
- obnova vstopnih portalov.

1.9 Naložbe v turistično infrastrukturo

Kobilarno Lipica letno obiše več kot 70.000 obiskovalcev, večina je tujcev. Ob podatku, da je bilo leta 1985 več kot 280.000 obiskovalcev, je jasno, da je razvojni potencial posestva Kobilarne Lipica izjemno velik. V zadnjih 50 letih je Kobilarna Lipica svojim obiskovalcem nudila široko paleto storitev, od ogledov, predstav, tekmovanj, jahanja in terenskega jahanja do gostinstva, hotelirstva in športa. Predvsem slednje pa v kakovosti in primernosti ponudbe v zadnjem desetletju močno nazaduje v primerjavi s konkurenčnimi turističnimi destinacijami. Na tako elitnih destinacijah obiskovalci in turisti pričakujejo tudi primerno spremljajočo turistično in storitveno ponudbo, ki je primerljiva s podobnimi v tujini.

Primarni sestavni del celostnega turističnega proizvoda Lipice je poleg celovite predstavitve domači in tuji javnosti ter ciljnim skupinam predvsem umeščanje lipicancev, spomeniškega območja in naravnega okolja v ospredje. Edino tako se omogočata tudi komuniciranje in promocija enega najpomembnejših identitetnih simbolov Slovenije v mednarodnem okolju in na turističnih trgih, s tem pa tudi trajnostno ovrednotenje, varovanje in razvoj te prvovrstne kulturne dediščine Slovenije in Evrope.

Turistični dejavnosti so v Kobilarni Lipica neposredno namenjene naslednje nepremičnine:

- Hotel Maestoso, celovito obnovljen leta 2021, ki s fasado posnema znamenite lipiške ograje;
- Hotel Klub, leta 1981 izgrajeno delo slovitega slovenskega arhitekta Vojteha Ravnikarja, ki ima klasično graščinsko zasnovo, s svojimi arhitekturnimi elementi pa je spomeniško zaščiten kot značilen objekt arhitekture tega obdobja, vendar je hotel že več kot 10 let zaprt;
- bazen ob Hotelu Maestoso, ki je zaradi slabega stanja že dalj časa zaprt, ob prenovljenem hotelu pa še bolj izrazito kaže nesprejemljivo črno liso, odsotnost strateško načrtovanega vlaganja države in simbol slabega upravljanja posestva;
- letni vrt, potreben celovite obnove;
- igrišče za golf z dotrajanim namakalnim sistemom;
- igrišča za tenis, ki so že dalj časa zaprta in potrebna obnove;
- kiosk ob vstopu v kobilarno, ki bi ga bilo treba preurediti in vanj umestiti trgovino s spominki.

Ključne tri investicije na področju turistične infrastrukture v naslednjem obdobju so:

- celovita prenova bazena v Lipici (Lipica Maestoso Spa), za katero je že pridobljeno gradbeno dovoljenje in izdelana projektna dokumentacija,
- obnova letnega vrta, za kar je projektna dokumentacija že izdelana,
- celovita prenova spomeniško zaščitenega Hotela Klub za povečanje nastanitvenih zmogljivosti ter ureditev površin za izvajanje kongresne dejavnosti in dogodkov.

Vse tri investicije so ključne, da se sanirajo posledice slabega upravljanja v preteklosti in celovito sanira najožje območje kobilarne, predvsem pa izkoristi celovit potencial turističnih dejavnosti. Investicije so strateško pomembne, saj se z njimi vzpostavljajo strukturni pogoji za izboljšanje poslovanja pridobitnih dejavnosti v Kobilarni Lipica z dopolnilnimi vsebinami osnovne dejavnosti. Pridobitna dejavnost v nobenem primeru ne sme negativno vplivati na konjerejo in konjenišvo. Lipica Maestoso Spa je v tem pogledu nujno potrebna dopolnitev turistične ponudbe za hotelske goste, zunaj glavne sezone pa ponuja tudi možnosti za rekreacijo otrok in mladine iz bližnjih lokalnih skupnosti, ki na širšem območju nimajo ustreznega plavalnega bazena. Na drugi strani ustrezne površine za organizacijo kongresnih in drugih dogodkov izboljšujejo možnosti za trženje nastanitvenih zmogljivosti. Edinstvenost lokacije, krajine in vsebin obenem omogoča tudi številne poslovne priložnosti z višjo dodano vrednostjo.

Ob navedenih ključnih investicijah so na področju turističnih dejavnosti potrebne še naslednje investicije manjšega obsega:

- ureditev športnih površin,
- ureditev otroških igrišč,
- ureditev območja za ponije in druge male živali,
- ureditev parkirišč.

Na območju so tudi igrišče za golf z devetimi luknjami in igrišča za tenis. Igrišče za golf je eno redkih v Sloveniji, ki zaradi ugodne mikroklimе lahko deluje skoraj vse leto. Primerno pa bi bilo, da bi se širilo na območja zunaj Kobilarne Lipica, predvsem na območja, na katerih se s pretiranim zaraščanjem gozdnih sestojev z neavtohtonimi vrstami spreminja mikroklima in ki so potencialna požarišča.

Poleg naložb v objekte je za funkcioniranje načrtovanih investicij nujno treba vzpostaviti tudi funkcionalno in primerno infrastrukturo, ki obsega:

- izgradnjo nove transformatorske postaje TP Klub,
- izgradnjo manjkajočih delov kanalizacijskega omrežja med objekti in priključitev na centralno čistilno napravo,
- obnovo in ureditev dotrajanega vodovodnega omrežja,
- ureditev parkirišč zunaj posestva in umestitev trajnostnega prevoza znotraj posestva,
- ureditev dostopa iz smeri Sežana in iz smeri Lokev z ureditvijo parkirišč pred vrati posestva,
- umestitev polnilnic za električna vozila,
- preureditev čistilne naprave za izgradnjo tlačnega vodovoda in ureditev rezervoarja za potrebe zalivanja igrišča za golf,
- dokončanje javne razsvetljave,
- ureditev sanitarnih otokov,
- ureditev obvozne poti zunaj območja posestva,
- posodobitev kolesarskih stez iz vseh smeri.

Na podlagi veljavnega ZKL-1 je bila izvedena investicija v prenavo in dograditev Hotela Maestoso, delno so bile obnovljene depandanse, deloma je bil saniran namakalni sistem na igrišču za golf in del sredstev se je namenil za osnovni kapital odvisne družbe Kobilarna Lipica, d. o. o.

Kobilarna Lipica mora znova postati generator razvoja turizma na Krasu, promotor lokalne ponudbe Krasa in Brkinov ter glavni dejavnik oblikovanja oziroma vzdrževanja kraške kulturne krajine (ohranjanje pašnikov, travnikov, preprečevanje zaraščanja in podobno). Prav povezovanje in prepletanje ponudbe je izziv za trajnostni razvoj in nadgradnjo turističnih priložnosti območja. Na ta način bodo tudi prebivalci Krasa in Brkinov videli priložnost, da se z Lipico znova poenačijo, kot so se že nekoč.

1.10 Organiziranost

Dejavnosti na območju Kobilarne Lipica so se v preteklosti izvajale v različnih pravnoorganizacijskih oblikah. S sprejetjem ZKL-1 je začel veljati model organiziranosti v gospodarski družbi, tako da je bil ustanovljen Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., ki je za izvajanje javne službe ustanovil družbo Kobilarna Lipica, d. o. o. Neizvedena je ostala namera zakona, da se pridobitne dejavnosti izvajajo v družbi Turizem Lipica, d. o. o. V praksi je delovanje obeh družb ostalo povezano (obe družbi danes vodi tudi ista direktorica), zaposleni pa ugotavljajo, da so umetno ločeni na dve družbi in da je organiziranost pripeljala do vrste neživiljenjskih stanj, nepotrebne podvajanja, nelogičnosti in neenakosti.

Kobilarna Lipica je enovito zaokroženo območje, ki je v 100-odstotni lasti enega lastnika (Republike Slovenije) in katerega dejavnosti so med seboj tesno prepletene. To pomeni, da se mora na enovit način izvajati tudi upravljanje celotnega posestva, če želimo, da bo učinkovito, gospodarno in ne nazadnje tudi preišljeno. Javnost (splošna, turistična in strokovna) dojema Kobilarno Lipica kot celoto z enovitim proizvodom. Tako se je razvijala tudi organizacijska kultura, zato različni deležniki – vodstvo družb, zaposleni, zainteresirane javnosti na čelu s civilnimi iniciativami – pojmujejo sedanje stanje kot slabo, saj sta na istem dvorišču dva gospodarja. Z novo enovito organiziranostjo v Kobilarni Lipica se bodo zaposleni znova povezali v en kolektiv, izboljšalo se bo povezovanje med dejavnostmi, omogočeni bodo boljše načrtovanje, poslovanje in trženje.

1.11 Uspešnost poslovanja

S finančnega vidika je Kobilarna Lipica, d. o. o., ki opravlja naloge javne službe, v letih 2020 do 2022 poslovala pozitivno. Viri financiranja so 93-odstotni na račun javne službe, razlika pa na račun navedene pridobitne dejavnosti.

Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., ki opravlja izključno tržno dejavnost, je v letih 2020 do 2022 posloval negativno in ustvaril izgubo v višini 1.926.198 evrov. Poudariti je treba, da gre za obdobje, v katerem je

bila turistična dejavnost zaradi posledic pandemije covid-19 izrazito okrnjena oziroma onemogočena. V letih 2020 in 2021 je potekala tudi naložba v prenovo nastanitvene in gostinske infrastrukture hotela Maestoso, zato tam posledično ni bilo mogoče izvajati dejavnosti.

Prihodki od prodaje leta 2022 so se v primerjavi z letom 2019 povečali za 39 odstotkov. Finančni odhodki se povečujejo in so bili leta 2022 skoraj sedemkrat višji kot leta 2019. Zaradi investicije v hotel se je za 2,5-krat povečala amortizacija. Čeprav je čisti poslovni izid še vedno negativen, je bil EBITDA v letu 2022 pozitiven in je znašal +399.051 evrov. Dodana vrednost na zaposlenega se je v obdobju od leta 2019 do leta 2022 povečala za skoraj 50 odstotkov.

Družba je v prvi polovici letu 2023 dosegla 2.089.922 EUR čistih prihodkov od prodaje in s tem preseгла prihodke iz prve polovice leta 2022 za 19 odstotkov, zaostanek za načrtovanimi prihodki znaša 2 odstotka, odhodki so dosegli višino 2.541.029 evrov in so za 3 odstotke nižji od načrtovanih. Družbi je stroške materiala uspelo ohraniti na 2 odstotkih pod načrtovanimi, neizvedene zaposlitve so za 9 odstotkov znižale stroške dela v primerjavi z načrtovanimi. Posledično je družba neizvedene zaposlitve nadomeščala z zunanjimi izvajalci, kar je skupaj s povečanim obsegom vzdrževalnih del v tem obdobju za 24 odstotkov zvišalo stroške storitev v primerjavi z načrtovanimi. Finančni odhodki so v prvi polovici leta znašali 132.533 evrov in so bili za 105 odstotkov višji od lanskih in za 3 odstotke nižji od načrtovanih.

V prvi polovici leta je družbi uspelo doseči pozitiven EBITDA v višini 83.976 evrov, ki je za 6 odstotkov višji od načrtovanega in za 88 odstotkov višji od lanskega. Višji od lanskega leta in na ravni načrtovanega je tudi EBIT. Čisti poslovni izid v prvih šestih mesecih je negativen v višini -411.713 evrov, realizirana izguba je za 62.437 evrov nižja od načrtovane in za 16.258 evrov višja od lanske izgube v primerljivem obdobju.

1.12 Pridobitna dejavnost

Turistična dejavnost se na območju kobilarne razvija in izvaja že od šestdesetih let prejšnjega stoletja. Ker v neposredni bližini ni bilo ustrezne turistične ponudbe za zadovoljitev potreb gostov, se je na območju kobilarne razvila hotelska (Hotel Klub, Hotel Maestoso) in rekreacijska ponudba (golf, minigolf, tenis, konjeniška rekreacija in šport). Osnovni namen razvoja turistične ponudbe je bil izkoristiti turistični potencial, ki ga imata območje Kobilarne Lipica in njeno vplivno območje, s tem da se ustvarijo in krepijo ekonomske možnosti za trajnostni obstoj, varovanje in razvoj posestva, ki bi zagotavljale tudi ustrezne vire za financiranje tega.

Primarna (varovana dejavnost, čreda, kulturna krajina) in sekundarna dejavnost (turizem, gostinstvo, rekreacija) sta se na območju Kobilarne Lipica pod pokroviteljstvom enega subjekta izvajali vse do leta 2006, ko je zakonodajalec za zagotovitev večje preglednosti primarne in sekundarne dejavnosti začel spreminjati zakonodajo. Z zakonom iz leta 1996 je bila Kobilarna Lipica razglašena za kulturni spomenik državnega pomena, ustanoviteljske pravice nad Konjerejsko turističnim centrom Lipica pa je prevzela Republika Slovenija in ustanovila Javni zavod Kobilarna Lipica. Z zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-A) leta 2006 je bilo javnemu zavodu omogočeno, da za izvajanje gospodarske dejavnosti kot edini družbenik s soglasjem Vlade Republike Slovenije ustanovi gospodarsko družbo z omejeno odgovornostjo. Lipica Turizem, d. o. o., je upravljala hotel Maestoso in gospodarila z njim, izvajala gostinske storitve, tržila športne proizvode (golf, tenis, kolesarjenje, minigolf), organizirala poroke, vodila ogleda muzeja in organizirala prireditve na območju Kobilarne Lipica in zunaj njega. Z drugo spremembo zakona leta 2014 se je določilo, da Javni zavod Kobilarna Lipica konec leta 2014 ne sme izkazovati kapitalskih naložb, zato je bila družba Lipica Turizem, d. o. o., prenesena na Republiko Slovenijo in s tem v upravljanje Slovenskega državnega holdinga. S tretjo spremembo zakona v letu 2016 je bilo zaradi čedalje slabšega poslovanja na področju turizma ter posledično tudi težav v javnem zavodu znova omogočeno izvajanje pridobitne dejavnosti v javnem zavodu, ki pomeni tudi možnost vnovične združitve vseh dejavnosti na območju posestva Lipica v okviru ene pravne osebe.

Sprememba Zakona o kobilarni Lipica v letu 2018 je bila posledica izredno slabega poslovanja gospodarske družbe Lipica Turizem, d. o. o., za katero pa je bilo več vzrokov. Glavni vzroki za slabo poslovanje turistične dejavnosti so bili neprimerna ustanovitev družbe brez kakršnega koli zagonskega kapitala, slabo vodenje in administrativne ovire pri celovitem oblikovanju turističnih programov, sestavljenih iz kobilarniških in turističnih programov (pomanjkanje ustreznih proizvodov).

Uspešnost delovanja turistične dejavnosti v okviru posestva Lipica pa je seveda v največjem delu odvisna od uspešnosti in načina izvajanja primarne dejavnosti Kobilarne Lipica, zato sta obe dejavnosti med seboj

neločljivo povezani in soodvisni. Kljub temu je z ZKL-1 začel veljati model, po katerem naj bi Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., za izvajanje pridobitne dejavnosti ustanovil podrejeno družbo, vendar to zakonsko določilo nikoli ni bilo udejanjeno. Javna služba in gospodarske dejavnosti so bile tako izvajane v dveh povezanih subjektih – HKL z izvajanjem pridobitne dejavnosti in hkrati kot obvladujoča družba Kobilarne Lipica, d. o. o., kot izvajalke javne službe.

Po začetku veljavnosti ZKL-1 so se pokazale naslednje pomanjkljivosti veljavne ureditve:

- na enem dvorišču dva gospodarja,
- težave pri vodenju zaposlenih v enotni način dela, saj zdaj delujejo v dveh pravnih osebah,
- posledično težave pri poenotenju plač in drugih pravic iz dela,
- težave pri zagotavljanju ustreznih zavarovanj (hipotek) pri pridobivanju dolžniških virov,
- zavezanost k javnemu naročanju,
- kompleksen način vodenja in upravljanja.

Glavne težave v poslovanju pridobitnih dejavnosti, ki jih izvaja Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., se kažejo v pomanjkanju delavcev in dotrajani infrastrukturi. Več poudarka je ob ustrezni opreми za izvajanje gostinske in turistične dejavnosti treba nameniti šoli jahanja in turističnemu jahanju, za kar obstaja tudi povpraševanje. Zaradi pomanjkanja delavcev so se te naloge v zadnjih nekaj letih izvajale samo v minimalnem obsegu, tako da je prostora za razvoj še veliko. Uspeh celotne gospodarske dejavnosti, ki je povezana z javno službo, praktično temelji na videzu in usposobljenosti konj in zaposlenih.

1.13 Poslovanje turistične dejavnosti

(Ne)uspešnost poslovanja turistične dejavnosti je predvsem posledica vseh zgoraj naštetih razlogov. Glede na lokacijo in povezanost z eno največjih znamenitosti Slovenije bi morala ta dejavnost poslovati pozitivno in pokrivati tudi del stroškov javne službe. Da je dejavnost lahko pozitivna, je moč razbrati tudi iz rezultatov glavne turistične sezone, ko turistična dejavnost kljub vsem zgoraj naštetim težavam posluje pozitivno. Za strukturno izboljšanje pogojev poslovanja pa je nujno izvesti naložbe v dopolnilne dejavnosti, da bo trženje nastanitvenih zmogljivosti uspešnejše. Poudarjata se nujnost obnove bazena, da se v njem uredi sodoben Lipica Maestoso Spa, in ureditev primernih površin za kongresno dejavnost, po kateri je že danes v Lipici veliko povpraševanja, a za to ni primerne infrastrukture (poslovni in kongresni dogodki potekajo v restavraciji Hotela Maestoso).

Dodaten vidik nujnosti enovitega upravljanja posestva Kobilarne Lipica ter nemotenega nadaljevanja izvajanja pridobitnih in turističnih dejavnosti v okviru celovito vodenega posestva je tudi učinkovita gospodarska in razvojna izkoriščenost premoženja in naložb Republike Slovenije ob hkratnem zagotavljanju varovanja in razvoja zavarovanih delov posestva.

1.14 Ureditev lastništva

Namera Republike Slovenije je, da celovito zaokroži lastništvo Republike Slovenije na celotnem območju Kobilarne Lipica. V ta namen je treba rešiti vprašanje lastništva posestva Ravne in stavbne pravice hotela Maestoso ter vprašanja, povezana z delom objekta Hotela Maestoso, katerega etažna lastnica je družba Casino Portorož, d. d.

1.15 Mehanizmi korporativnega upravljanja

Z novim zakonom se v upravljanje Kobilarne Lipica vgrajujejo načela in mehanizmi korporativnega upravljanja družb v državni lasti, da se dosežejo najvišji standardi upravljanja in omejijo politični vplivi na dnevno poslovanje družbe, z izboljšanim upravljanjem pa poveča učinkovitost pri doseganju poslanstva in vizije Kobilarne Lipica ter doseže posebna zaščita Kobilarne Lipica pod pokroviteljstvom Republike Slovenije.

1.16 Upravljanje prostora

Zakon o Kobilarni Lipica opredeljuje njeno območje, status in način upravljanja celotnega zavarovanega območja, ki obsega 311 ha posestva s kraško kulturno krajino, čredo lipicanskih konj in kulturno dediščino. Posestvo zajema večje število objektov, namenjenih konjereji, konjeništvu, turističnim in gostinskim programom, kulturi, športu in rekreaciji, upravi, stanovanjem in tako dalje.

Razvoj programov, za katere je smiselno iskati prostorske rešitve zunaj posestva Kobilarne Lipica, je treba zagotavljati s celovitim prostorskim načrtovanjem, ki vključuje vrednote kulturnega spomenika državnega pomena Lipica – kraška kulturna krajina (EID 1-24521).

1.17 Izhodišča za prenovo zakona

Ob analizi stanja in po pogovorih z deležniki so bila prepoznana naslednja področja, ki terjajo ustrezne spremembe v zakonu:

- vizija in poslanstvo Kobilarne Lipica za urejanje razmerij med vrednotami, ki jih Republika Slovenija varuje v Kobilarni Lipica, s tem pa določitev podrejenosti drugih dejavnosti skrbi za ohranitev in razvoj črede lipicanskih konj, ohranitev in varovanje kulturnih in naravnih vrednot, vendar s takšnim modelom, ki bo omogočal varovanje kulturnih in naravnih vrednot ob hkratnem razvoju turizma in krejitvi vloge Kobilarne Lipica v širši turistični ponudbi Krasa in Slovenije;
- razvoj reje in vzreje lipicancev kot mednarodno varovane nesnovne kulturne dediščine, vpisane na UNESCOV Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, z vključitvijo dodatnih nalog in odgovornosti za sodelovanje med kobilarnami in rejci drugod po svetu;
- prehod na enovit model organiziranosti v eni gospodarski družbi, a z ločenim računovodenjem in evidentiranjem poslovnih listin za gospodarsko dejavnost;
- vključitev načel sodobnega korporativnega upravljanja v skladu z načeli in smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti;
- sprememba modela upravljanja Kobilarne Lipica in vlaganj vanjo v skladu z načelom, da je premoženje neposredna lastnina Republike Slovenije in da Republika Slovenija vlaga svoja sredstva v svoje premoženje, pri čemer Kobilarna Lipica deluje kot agent v imenu in za račun Republike Slovenije;
- način upravljanja Kobilarne Lipice v pristojnosti Vlade Republike Slovenije ter posledično pristojnosti in dolžnosti državnih organov pri upravljanju in medsebojnem sodelovanju.

2 CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Vizija Kobilarne Lipica je biti svetovno prepoznavna matična kobilarna lipicancev, ki bo s sožitjem med konji, ljudmi, tradicijo in okoljem najboljši zgled skrbi za kulturne in naravne vrednote in gospodarjenja z njimi ter trženja vrhunskih storitev za ljubitelje, obiskovalce in goste.

Z novim zakonom se sledi naslednjim ciljem:

- dolgoročno ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot,
- varstvo in razvoj spomeniškega območja Kobilarne Lipica,
- varstvo in razvoj konjereje in konjeništvu,
- uresničevanje poslanstva in vizije Kobilarne Lipica v skladu z načeli upravljanja,
- uresničevanje in ohranjanje vizije Kobilarne Lipica,
- nov model upravljanja, po katerem Kobilarna Lipica skrbi za kulturne in naravne vrednote ter gospodari z njimi v imenu in za račun Republike Slovenije ter trži kulturne in naravne vrednote v svojem imenu in za svoj račun,
- izboljšanje korporativnega upravljanja družbe z upoštevanjem načel in smernic OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti,
- boljši model vlaganj v premoženje Republike Slovenije v Kobilarni Lipica,
- okrepljen strokovni nadzor nad visoko specializiranimi strokovnimi odločitvami v zvezi z vzrejo, rejo in dobrobitjo konj ter konjeniškim delom, pri tem pa uvajanje načel kvantitativne genetike za odpravljanje tveganj prevelikega koeficienta sorodstva.

2.2 Načela

Z novim zakonom se sledi naslednjim načelom:

- načelu gospodarnosti, ki pomeni, da je treba pri gospodarjenju s Kobilarno Lipica ravnati učinkovito in gospodarno z namenom uresničevanja poslanstva in vizije Kobilarne Lipica ter razvojne strategije;
- načelu odgovornosti, ki pomeni, da je treba pri gospodarjenju s Kobilarno Lipica ravnati strokovno, skrbno in odgovorno;

- načelu preglednosti, ki pomeni, da se zagotavlja preglednost vodenja postopkov in sprejemanja odločitev;
- načelu javnega interesa, ki pomeni, da je treba skrbeti in gospodariti s kulturnimi in naravnimi vrednotami ter temu prilagoditi trženje kulturne dediščine in naravnih vrednot;
- načelu korporativnega upravljanja.

2.3 Poglavitne rešitve

Z novim zakonom v celoti nadomeščamo veljavni Zakon o Kobilarni Lipica in z njim urejamo:

- poslanstvo in vizijo Kobilarne Lipica,
- status in premoženje Kobilarne Lipica,
- način, načela in cilje upravljanja,
- razvojne dokumente Kobilarne Lipica,
- naloge v zvezi s skrbjo in gospodarjenjem s kulturnimi in naravnimi vrednotami ter v zvezi s trženjem kulturnih in naravnih vrednot ter strokovni nadzor nad izvajanjem teh nalog in upravljanjem,
- prihodke Kobilarne Lipica,
- izvajanje investicij in investicijsko vzdrževanje,
- opredelitev spomeniškega območja in nesnovne dediščine,
- organiziranost družbe Kobilarna Lipica, d. o. o.,
- ureditev statusnih vprašanj.

3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona zajema oceno finančnih posledic za proračun Republike Slovenije v vsakem proračunskem letu, in sicer 9.000.000,00 evrov letno; v tem so upoštevani stroški opravljanja storitev, ki jih za Republiko Slovenijo opravlja Kobilarna Lipica, in financiranja investicij.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva v višini 9.000.000,00 evrov letno so zagotovljena v finančnem načrtu Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije v Proračunu Republike Slovenije za leto 2024 in v Proračunu Republike Slovenije za leto 2025.

5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE V PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Prikaz ukrepov pomoči v nekaterih državah članicah Evropske unije:

Avstrija	<ul style="list-style-type: none"> – Kobilarna Piber vzreja lipicance za Špansko dvorno jahalno šolo na Dunaju. – Kobilarna Piber in jahalna šola na Dunaju sta organizirani v okviru ene pravne osebe. – Družba je v 100-odstotni državni lasti in jo ureja poseben zakon. – Vse pravice družbenika izvršuje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. – Organa družbe sta dva: dvočlanska uprava in nadzorni svet. Slednji ima šest članov, od teh štiri (vključno s predsednikom) imenuje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. Dva člana sta predstavnika zaposlenih. Nadzorni svet imenuje upravo, in sicer za največ pet let. – Poglavitne naloge družbe v javnem interesu so tradicionalna vzreja lipicancev za potrebe jahalne šole, ohranjanje klasične jahalne umetnosti in zgodovinske tradicije Španske dvorne jahalne šole ter vodenje mednarodnega registra čistokrvnih lipicancev.
----------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Cilj družbe ni velik dobiček, temveč da sami pokrijejo večji del stroškov in niso preveč odvisni od države. - Družba se povezuje z drugimi dunajskimi institucijami (Dunajski dečki).
Hrvaška	<ul style="list-style-type: none"> - Kobilarna v Đakovu je ena najstarejših kobilarn v Evropi. - Organizirana je kot javni zavod, katerega ustanoviteljica je država. - Ukvarja se z vzgojo in selekcijo lipicancev ter z dresuro konj za športna tekmovanja in s pridelavo hrane. - Konji so namenjeni tudi turistični dejavnosti/ponudbi. - Pravice in dolžnosti ustanovitelja izvršuje ministrstvo, pristojno za kmetijstvo. - Kobilarna ima dva najpomembnejša organa: upravni svet (ki ga sestavljajo predsednik in štirje člani) in ravnatelj. Statut kobilarni omogoča, da ustanovi tudi strokovni svet. - Kobilarna se financira iz državnega proračuna (80 odstotkov) in iz svoje dejavnosti.
Nemčija	<ul style="list-style-type: none"> - Glavna deželna kobilarna Marbach je največja in najstarejša v Nemčiji. - Vzrejuje konje za tekmovanja, šport in prosti čas. - Kobilarna je v lasti dežele Baden-Württemberg in je podrejena ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo in varstvo potrošnikov. - Imajo osemenjevalni center in organizirajo jahalno šolo in šolo vožnje z vprego. - Skoraj polovico svojih stroškov pokrijejo sami z vzrejo žrebičkov, plačili za pripust žrebcev in prodajo konj. - Med drugimi viri so še oskrbnine za tuje konje, pridelava ogrščice in žit. - Vedno večji pomen imajo tudi turistične dejavnosti, letna parada, razne prireditve in tekmovanja.
Slovaška	<ul style="list-style-type: none"> - V Kobilarni Topolčianky se posvečajo vzreji štirih različnih vrst konj, med njimi tudi lipicancev. - Kobilarna deluje kot podjetje v državni lasti in spada v kmetijski resor. - Polovico finančnih sredstev zagotavlja država.
Švica	<ul style="list-style-type: none"> - Državna kobilarna Avenches je organizirana znotraj vladne nacionalne raziskovalne institucije Agroscope, ki se ukvarja z raziskovanjem na področju kmetijstva in pridelave hrane. - Temeljne dejavnosti kobilarne so raziskave in razvoj. - Kobilarna je center znanja za vzreditelje, lastnike konj in razne organizacije, saj ima tudi svoj svetovalni center z mrežo strokovnjakov z različnih področij. - V sodelovanju s kmetijsko šolo v kobilarni organizirajo poklicno usposabljanje za poklice s tega področja, trenirajo pa tudi konje. - Sodelujejo z univerzami, organizirajo strokovne seminarje, vodijo tudi obsežen dokumentacijski center o vsem, kar je povezano s konji. - Turizem ni pglavitna dejavnost kobilarne, temveč bolj njen stranski učinek. - Dejavnost kobilarne (razen raziskovalne) je v celoti financirana iz proračuna. - Ustvarjenih letnih prihodkov je za okoli 15 odstotkov stroškov.

6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: Zakon nima administrativnih posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: Zakon nima administrativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Zakon nima posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Predlog zakona pozitivno vpliva na gospodarstvo, saj spodbuja razvoj turizma na območju Kobilarne Lipica, posebej turizma Obalno-Kraške regije in Slovenije kot celote.

Priložen je test MSP.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

Predlog zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

- Predstavitev sprejetega zakona:

Za predstavitev predloga zakona je pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije.

- Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Zakon se izvaja pretežno v Kobilarni Lipica in v družbi, ustanovljeni za njeno upravljanje. Del nalog ima Vlada Republike Slovenije kot skupščina družbe in kot državni organ, ki sprejema ključne strateške dokumente. Skrbniške naloge v imenu Republike Slovenije opravlja Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije. Pri izvajanju nadzora in pri varovanju kulturnih in naravnih vrednot sodelujejo še Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, Ministrstvo za naravne vire in prostor Republike Slovenije in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije ter pristojne državne inšpekcije.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7 PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona je bil objavljen na portalu e-demokracija. V okviru javne obravnave smo prejeli predloge Računskega sodišča Republike Slovenije, Občine Sežana, Združenja rejcev lipicanca Slovenije in Slovenskega državnega holdinga, d. d., ki smo jih v večini upoštevali. Prav tako smo že upoštevali pripombe Ministrstva za finance Republike Slovenije, Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, Ministrstva za javno upravo Republike Slovenije, Ministrstva za pravosodje Republike Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije in Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Pri pripravi zakona so bila opravljena posvetovanja z zaposlenimi v družbah Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., in Kobilarna Lipica, d. o. o., župani lokalnih skupnosti na Krasu, civilnimi iniciativami in Združenjem rejcev lipicanca Slovenije, pa tudi z Veterinarsko fakulteto in Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, ki so podali pripombe na veljavni zakon in predloge za njegove spremembe.

8 PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9 NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Matjaž Han, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Matevž Frangež, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Dejan Židan, državni sekretar, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Dubravka Kalin, generalna direktorica Direktorata za turizem,
- Špela Gaberšek Jovanovič, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Klaudija Redenšek, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Tjaša Tajmer, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Alenka Marovt, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Nastja Trajkovič, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije,
- Andreja Rupar Knez, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport Republike Slovenije.

II BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina)

(1) Ta zakon ureja status Kobilarne Lipica in upravljanje premoženja, ki je v lasti Republike Slovenije in je namenjeno za opravljanje nalog Kobilarne Lipica, skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami Kobilarne Lipica in njihovo trženje z namenom uresničevanja javnega interesa ter doseganja kulturnih, naravovarstvenih, gospodarskih in razvojnih ciljev Kobilarne Lipica.

(2) Ta zakon določa poslanstvo, vizijo, načela, cilje in organiziranost Kobilarne Lipica.

2. člen (pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

- »Kobilarna Lipica« je matična kobilarna lipicancev, ki je spomeniško območje državnega pomena (EID 1-07245) in obsega kraško krajino, preoblikovano za potrebe paše teh konj, vključno z grajenimi strukturami, čredo lipicanskih konj, znanja, veščine in procese za rejo in vzrejo lipicancev, pravice intelektualne lastnine in premoženje v lasti Republike Slovenije;
- »posestvo Kobilarne Lipica« so nepremičnine v obsegu spomeniškega območja iz tretjega odstavka 21. člena tega zakona;
- »nepremično premoženje zunaj posestva Kobilarne Lipica« sta posestvo Ravne in nepremično premoženje na vplivnem območju Kobilarne Lipica, ki ga ima Republika Slovenija v lasti in je namenjeno vzreji lipicancev;
- »posestvo Ravne« je nepremično premoženje v katastrski občini Kal (2499), na katerem poteka vzreja mladih lipicancev; obsega nepremičnine: parcele št. 2508/1, 2508/2, 2508/3, 2518/4, 2503/1, 2503/2, 2507/1, 2507/2, 2509/1, 2509/3, 2509/8, 2526, 2528, 2537, 2539, 2542/2, 2542/5, 2544, 2552, 2561, 2563/1, 2567/2, 2568/2;
- »vplivno območje Kobilarne Lipica« je kulturni spomenik državnega pomena Lipica – kraška kulturna krajina, EID 1-024521, razglašen z Odlokom o razglasitvi Kraške kulturne krajine v Lipici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 57/10);
- »lipicanec« je slovenska avtohtona plemenita pasma konj svetovnega ugleda, ki je nastala z načrtnim zgodovinskim razvojem pasme na slovenskem Krasu v Kobilarni Lipica;
- »čreda lipicanskih konj« so vsi lipicanci v lasti Republike Slovenije, vključno s konji, ki so v pogodbeni reji;
- »kulturne in naravne vrednote« so čreda lipicanskih konj, kulturna dediščina v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, in naravne vrednote v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, ki so predmet zaščite po tem zakonu.

II. POSLANSTVO IN VIZIJA

3. člen (poslanstvo in vizija)

(1) Poslanstvo Kobilarne Lipica je ohranjanje genetske pestrosti, ohranjanje in razvoj črede lipicanskih konj, konjenišva in klasične jahalne šole, varovanje kulturnih in naravnih vrednot ter predstavljanje teh vrednot javnosti in izobraževanje o njih.

(2) Vizija Kobilarne Lipica je biti svetovno prepoznavna matična kobilarna lipicancev, ki bo s sožitjem med konji, ljudmi, tradicijo in okoljem najboljši zgled skrbi in gospodarjenja s kulturnimi in naravnimi vrednotami ter trženja vrhunskih storitev za ljubitelje, obiskovalce in goste.

III. STATUS IN PREMOŽENJE

4. člen (status)

(1) Kobilarna Lipica je predmet posebne zaščite in varovanja Republike Slovenije.

(2) Kobilarna Lipica je v izključni in trajni lasti Republike Slovenije. Premožnja v Kobilarni Lipica iz 5. člena tega zakona ni dovoljeno odtujiti ali obremeniti, razen v primerih in po postopkih, ki so določeni s tem zakonom.

(3) Prostorska ureditev posestva Kobilarne Lipica se določi z državnim prostorskim načrtom. Zaradi zagotavljanja prostorsko usklajenih in medsebojno dopolnjujočih se razmestitev dejavnosti območje državnega prostorskega načrta lahko vključuje tudi vplivno območje, če so ureditve usklajene z dejavnostmi, ki prispevajo k ohranjanju in promociji kulturnih in naravnih vrednot vplivnega območja.

5. člen (premoženje)

(1) Premožjenje v Kobilarni Lipica obsega zlasti:

- čredo lipicanskih konj,
- nepremično premoženje na posestvu Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije, vključno z grajenimi strukturami, in nepremično premoženje zunaj posestva Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije,
- pravice intelektualne lastnine, povezane s Kobilarno Lipica,
- premičnine, ki so v lasti Republike Slovenije.

(2) Nepremično premoženje na posestvu Kobilarne Lipica in nepremično premoženje zunaj posestva Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije in je namenjeno izvajanju nalog po tem zakonu, se ne smeta odtujiti ali obremeniti, razen v primerih in po postopkih, ki so določeni s tem zakonom.

(3) Čreda lipicanskih konj, premična kulturna dediščina in pravice intelektualne lastnine Republike Slovenije iz prve, tretje in četrte alineje prvega odstavka tega člena se ne smejo odtujiti ali obremeniti, razen v primerih, določenih s tem zakonom.

(4) Premično kulturno dediščino iz prejšnjega odstavka sestavljajo stavbna oprema v kulturnih spomenikih, oprema kapele sv. Antona Padovanskega, zbirka likovnih del Avgusta Černigoja, vzrejne knjige, muzejska zbirka Kobilarne Lipica in parkovna plastika – forma viva.

(5) Nepremično premoženje na posestvu Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije in ni potrebno za opravljanje nalog skrbi in gospodarjenja s kulturnimi in naravnimi vrednotami iz 12. člena tega zakona, lahko da družba iz prvega odstavka 9. člena tega zakona v najem v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, in predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

(6) Premično premoženje na spomeniškem območju, ki je v lasti Republike Slovenije in ni kulturna dediščina ter ni potrebno za opravljanje nalog po tem zakonu, se lahko proda, odda v najem ali drugače odtuji v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države.

(7) Na podlagi načrta razpolaganja z lipicanci iz tretje alineje drugega odstavka 11. člena tega zakona se lahko ne glede na tretji odstavek tega člena posamezni konji iz črede lipicanskih konj, ki niso potrebni za izvajanje nalog iz 12. člena tega zakona, odtujijo ali oddajo v najem. Z odtujitvijo ali oddajo v najem se ne sme ogroziti dolgoročno zagotavljanje plemenskega jedra črede lipicanskih konj iz drugega odstavka 41. člena tega zakona.

(8) Prihodki od odtujitve ali oddaje v najem iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena so prihodek Republike Slovenije, razen prihodkov od oddaje stanovanj in drugih prostorov na posestvu Kobilarne Lipica v najem, ki so prihodek družbe iz prvega odstavka 9. člena tega zakona.

(9) Pogodba, sklenjena v nasprotju s tem členom, je nična.

IV. UPRAVLJANJE KOBILARNE LIPICA

6. člen (upravljanje)

(1) Upravljanje Kobilarne Lipica zajema:

- skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami, kar vključuje naloge za ohranjanje in razvoj črede lipicanskih konj, njihove reje in vzreje, konjeništvo po izročilu klasične jahalne šole, ohranitev naravne in kulturne krajine, promocijo lipicanca, ohranitev obstoječega premoženja in vlaganja za njegovo povečanje ter druge naloge iz 12. člena tega zakona; ter
- trženje kulturnih in naravnih vrednot in z njimi povezanih storitev, kar vključuje izvajanje gospodarskih in turističnih dejavnosti Kobilarne Lipica iz 13. člena tega zakona.

(2) Upravljanje iz druge alineje prejšnjega odstavka mora biti usklajeno z upravljanjem iz prve alineje prejšnjega odstavka.

7. člen (načela upravljanja)

Pri upravljanju Kobilarne Lipica se upoštevajo naslednja načela:

- načelo gospodarnosti, ki pomeni, da je treba pri gospodarjenju s Kobilarno Lipica ravnati učinkovito in gospodarno z namenom uresničevanja poslanstva in vizije Kobilarne Lipica iz 3. člena tega zakona ter razvojne strategije iz prvega odstavka 10. člena tega zakona;
- načelo odgovornosti, ki pomeni, da je treba pri gospodarjenju s Kobilarno Lipica ravnati skrbno in odgovorno;
- načelo preglednosti, ki pomeni, da se zagotavlja preglednost vodenja postopkov in sprejemanja odločitev;
- načelo javnega interesa, ki pomeni skrb za zdravje in vzorno oskrbo lipicancev ter varovanje kulturnih in naravnih vrednot;
- načela in smernice korporativnega upravljanja.

8. člen (cilji upravljanja)

Cilji upravljanja Kobilarne Lipica so:

- varstvo in razvoj konjereje in konjeništva po izročilu klasične jahalne šole;
- dolgoročno ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot, kot so določene s tem zakonom;
- varstvo in razvoj spomeniškega območja Kobilarne Lipica;
- pospešen razvoj Kobilarne Lipica;
- uresničevanje poslanstva in vizije Kobilarne Lipica v skladu z načeli upravljanja iz prejšnjega člena;
- spodbujanje trajnostnega razvoja v vplivnem območju Kobilarne Lipica.

V. KOBILARNA LIPICA, D. O. O.

9. člen (ustanovitev in dejavnost družbe)

(1) Kobilarno Lipica upravlja družba Kobilarna Lipica, d. o. o. (v nadaljnjem besedilu: družba), katere ustanoviteljica in edina lastnica je Republika Slovenija, ki poslovnega deleža ne sme deliti z drugo osebo ali prenesti nanjo.

(2) Družba je upravljavec nepremičnega premoženja iz druge in tretje alineje 2. člena tega zakona, ki je v lasti Republike Slovenije.

(3) Družba pri svojem poslovanju uresničuje cilje iz prejšnjega člena. Družba ustvarjeni dobiček namenja izvajanju dejavnosti iz prve alineje prvega odstavka 6. člena tega zakona in ga ne izplača lastniku.

(4) Firma družbe je Kobilarna Lipica, d. o. o. Družba ima sedež v Lipici.

(5) Skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami prve alineje prvega odstavka 6. člena tega zakona družba opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije.

(6) Trženje kulturnih in naravnih vrednot ter z njimi povezanih storitev iz druge alineje prvega odstavka 6. člena tega zakona družba izvaja v svojem imenu in za svoj račun.

(7) Skrbnik nalog, ki jih ima Republika Slovenija za upravljanje Kobilarne Lipica, je ministrstvo, pristojno za turizem (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(8) Za družbo ne velja sistem plač javnih uslužbencev.

10. člen

(razvojna strategija in načrt upravljanja spomeniškega območja)

(1) Za doseganje ciljev upravljanja iz 8. člena tega zakona Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) sprejme razvojno strategijo Kobilarne Lipica za obdobje desetih let (v nadaljnjem besedilu: razvojna strategija).

(2) Razvojno strategijo pripravi družba v sodelovanju z ministrstvom, ki zbira in usklajuje predloge ministrstev, pristojnih za finance, za živinorejo in veterino, za naravne vire in prostor ter za kulturo, z njihovih delovnih področij ter v sodelovanju z Občino Sežana.

(3) Z razvojno strategijo se določijo strateški cilji razvoja Kobilarne Lipica in ukrepi za njihovo uresničitev. Razvojna strategija vsebuje zlasti smernice in cilje glede:

- razvoja črede lipicanskih konj in dobrobiti živali,
- razvoja konjereje in konjenišva, še zlasti klasične šole jahanja,
- razvojnih naložb za razvoj Kobilarne Lipica ter gradnje, obnove in vzdrževanja objektov,
- upravljanja kulturne krajine,
- vsebin načrta upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica,
- trajnostnega razvoja na vplivnem območju Kobilarne Lipica,
- razvoja zaposlenih, zlasti na področju konjenišva in klasične šole jahanja,
- mednarodnega sodelovanja,
- trženjskih dejavnosti v Kobilarni Lipica.

(4) Načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica pripravi družba in ga sprejme vlada za obdobje petih let. Posamezne vsebine, potrebne za pripravo načrta upravljanja, se pripravijo v sodelovanju z ministrstvom ter ministrstvu, pristojnimi za živinorejo, za kulturno dediščino ter za naravne vire in prostor. Pred sprejetjem družba za načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica pridobi mnenja pristojnih organizacij za varstvo kulturne dediščine v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, in pristojne organizacije za varstvo narave v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

(5) Načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica vključuje najmanj:

- vizijo varstva in razvoja spomeniškega območja Kobilarne Lipica,
- pomembne usmeritve in načrt za razvoj konjereje, konjenišva in varstva kulturne dediščine,
- pregled kulturne dediščine in varovanih sestavin, ki jih je treba ohranjati in razvijati,
- načrt varstva in razvoja posamičnih kulturnih vrednot, ki jih je posebej treba ohranjati in razvijati,
- načrt predvidenih prostorskih ureditev, vključno s prostorskimi ureditvami na vplivnem območju, če je to potrebno zaradi zagotavljanja prostorsko usklajenih in medsebojno dopolnjujočih se razmestitev dejavnosti ter je v skladu z dejavnostmi, ki prispevajo k ohranjanju in promociji kulturnih vrednot vplivnega območja,
- načrt dejavnosti s finančnim okvirom, še posebej za zagotavljanje dostopnosti in upravljanje obiska,
- ukrepe za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- kazalnike in način spremljanja izvajanja.

11. člen **(letni poslovni načrt družbe)**

(1) Družba z letnim poslovnim načrtom družbe (v nadaljnjem besedilu: poslovni načrt), ki mora vsebovati tudi finančne projekcije, podrobno opredeli dejavnosti, potrebne za uresničevanje razvojne strategije iz prvega odstavka prejšnjega člena in načrta upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica iz četrtega odstavka prejšnjega člena v vsakem poslovnem letu.

(2) Poslovni načrt obsega opredelitev letnih ciljev, kazalnikov in ukrepov za upravljanja iz 6. člena tega zakona, in sicer najmanj:

- kazalnike za presojo uspešnosti,
- klasifikacijo črede lipicanskih konj s cilji in dejavnostmi za njen razvoj,
- načrt razpolaganja z lipicanci,
- ključne dejavnosti izvajanja nalog iz 12. in 13. člena tega zakona,
- letni obseg stroškov, ki jih družba zaračuna Republiki Sloveniji za upravljanje v njenem imenu in za njen račun iz prve alineje 6. člena tega zakona, po vrstah stroškov,
- letni program razvojnih investicij, gradnje, obnove in vzdrževanja objektov na posestvu Kobilarne Lipica in na nepremičninah zunaj posestva Kobilarne Lipica,
- oceno prihodkov in poslovnega izida družbe iz upravljanja Kobilarne Lipica iz 6. člena tega zakona,
- druge vidike upravljanja v poslovnem letu.

(3) Poslovni načrt pripravi družba in ga pošlje ministrstvu do 30. novembra tekočega leta za prihodnje poslovno leto ter ga predloži skupščini v sprejetje.

(4) Posamezne sestavine, potrebne za pripravo poslovnega načrta, družbi po potrebi in na poziv družbe pošljejo ministrstvo ter ministrstva, pristojna za živinorejo, za kulturno dediščino ter za naravne vire in prostor, vsako s področja svojih pristojnosti, prav tako pa tudi pristojne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine: pristojna organizacija za varstvo nepremične kulturne dediščine, pristojna organizacija za varstvo nesnovne dediščine in pristojna organizacija za varstvo premične dediščine.

12. člen **(naloge v zvezi s skrbjo in gospodarjenjem s kulturnimi in naravnimi vrednotami)**

Skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami iz prve alineje prvega odstavka 6. člena tega zakona zajema:

- upravljanje premoženja Kobilarne Lipica iz prvega odstavka 5. člena tega zakona,
- rejo in vzrejo lipincev, njihovo razmnoževanje, selekcijo in rodovništvo,
- preizkušanje in šolanje konj za potrebe selekcije, dresurnega jahanja, vprežne vožnje in drugih konjeniških zvrsti,
- vodenje izvorne rodovniške knjige lipincev,
- pridobivanje, konzerviranje, shranjevanje, prodajo in porazdelitev semena,
- oddajo konjev v rejo v skladu s tem zakonom,
- predstavljanje dejavnosti Kobilarne Lipica in razvijanje zavesti o kulturnih in naravnih vrednotah Kobilarne Lipica,
- skrb za posodabljanje rejskega programa v skladu z razvojem in dognanji stroke,
- spremljanje reje in vzreje lipincev v lasti drugih pravnih in fizičnih oseb v Republiki Sloveniji, zagotavljanje strokovne pomoči pri reji in šolanju konj ter zagotavljanje plemenskega materiala za potrebe Združenja rejcev lipincev Slovenije v skladu s poslovnim načrtom iz 11. člena tega zakona,
- mednarodno sodelovanje s sorodnimi ustanovami in organizacijami na področju konjereje in konjenišva lipincev,
- izobraževanje in usposabljanje zaposlenih za vzgojo črede, za šolanje konj in testiranje konj,
- izobraževanje in usposabljanje za učence, dijake in študente na področju konjenišva in konjereje,
- šolanje konj po načelih klasičnega konjenišva in klasične šole jahanja,

- zagotavljanje konj za protokolarno konjeniško enoto slovenske policije in sodelovanje pri njenem programu,
- zagotavljanje konj za namene državnega protokola in sodelovanje pri njihovi uporabi,
- organizacija konjeniških tekmovanj v dresurnem jahanju in vprežni vožnji,
- izvedba postopkov prodaje konj,
- razpolaganje s konji v skladu s tem zakonom,
- varstvo, celostno ohranjanje in promocijo kulturne dediščine na spomeniškem območju,
- zagotavljanje javne dostopnosti območja Kobilarne Lipica na način, ki ne ogroža varovanih sestavin spomenika in je usklajen z njegovim družbenim pomenom,
- vzdrževanje in ohranjanje kulturne krajine,
- izboljševanje stanja in uporabe grajenih delov spomeniškega območja v skladu z njihovimi varovanimi sestavinami in varstvenim režimom,
- predstavljanje zgodovine Kobilarne Lipica, reje in vzreje lipicancev,
- hranjenje in predstavljanje premične dediščine, ki je del spomeniškega območja, v skladu z varovanimi sestavinami in varstvenim režimom,
- upravljanje imena in podobe kulturnega spomenika, geografske označbe lipicanec in znamk Kobilarne Lipica;
- načrtovanje in izvajanje investicij.

13. člen

(naloge v zvezi s trženjem kulturnih in naravnih vrednot)

Trženje kulturnih in naravnih vrednot ter z njimi povezanih storitev iz prejšnjega člena zajema:

- izobraževanje in usposabljanje na področju konjenišstva za zunanje uporabnike,
- jahanje, vožnjo v vpregi in podkovstvo,
- organizacijo in izvajanje izobraževalnih, strokovnih in raziskovalnih programov, povezanih s konjerejo, konjeništvom ter varstvom kulturnih in naravnih vrednot,
- zaračunavanje vstopnin in storitev za ogleds Kobilarne Lipica, programov klasične jahalne šole in treningov ter drugih konjeniških dogodkov,
- turistično in terapevtsko jahanje, vožnje s kočijo,
- dejavnost gostinstva, vključno s hotelirstvom in organizacijo dogodkov,
- kongresno dejavnost,
- oddajo nepremičnin za organizacijo dogodkov,
- izvajanje športne in rekreativne dejavnosti,
- trženje bazena in storitev za dobro počutje,
- trgovinsko dejavnost,
- oddajo stanovanj in drugih prostorov na posestvu Kobilarne Lipica,
- druge naloge, ki izboljšujejo kakovost in pestrost celotne ponudbe Kobilarne Lipica in se izvajajo v skladu z omejitvami, določenimi s tem zakonom.

14. člen

(letno nadomestilo Kobilarne Lipica)

(1) Družba Republiki Sloveniji za trženje kulturnih in naravnih vrednot plačuje letno nadomestilo v višini 3 odstotkov prihodkov od izvajanja nalog iz prejšnjega člena. Vsaka tri leta oziroma v primeru dodatnih naložb ministrstvo opravi analizo ustreznosti višine tega nadomestila. Na podlagi opravljene analize ustreznosti lahko vlada določi letno nadomestilo v drugačnem odstotku, kot je določen v tem členu, ki pa ne sme biti nižji od 3 odstotkov.

(2) Letno nadomestilo iz prejšnjega odstavka je plačilo družbe za uporabo nepremičnin, ki se uporabljajo za izvajanje nalog iz prejšnjega člena.

(3) Letno nadomestilo iz prvega odstavka tega člena družba plačuje med letom kot mesečno akontacijo. Višina akontacije, metodologija za njen izračun in dinamika plačil ter višina letnega nadomestila iz prvega odstavka tega člena se določijo v pogodbi med družbo in Republiko Slovenijo.

(4) Družba ministrstvu do 31. marca tekočega leta pošlje vse podatke, potrebne za izračun višine letnega nadomestila za izvajanje nalog iz prejšnjega člena za preteklo leto. Ministrstvo najpozneje do 30. aprila tekočega leta opravi dejanski obračun višine letnega nadomestila za

izvajanje nalog iz prejšnjega člena za preteklo leto. Pogodbeni stranki v primeru morebitnih razlik med vplačanimi akontacijami in dejanskim obračunom v enkratnem znesku druga drugi poravnata razliko v roku, ki ni daljši od 30 dni od dneva dejanskega obračuna.

15. člen (prihodki družbe)

(1) Družba ustvarja prihodke z opravljanjem nalog iz 12. in 13. člena tega zakona. Za izvajanje nalog iz 12. člena tega zakona prejema družba plačila iz sredstev državnega proračuna, storitve na podlagi nalog iz 13. člena tega zakona pa plačujejo njihovi uporabniki.

(2) Republika Slovenija, v njenem imenu in za njen račun pa vlada, in družba skleneta pogodbo za opravljanje nalog skrbi in gospodarjenja s kulturnimi in naravnimi vrednotami iz 12. člena tega zakona.

(3) S pogodbo iz prejšnjega odstavka se uredi način uresničevanja medsebojnih pravic in obveznosti pri izvajanju nalog skrbi in gospodarjenja s kulturnimi in naravnimi vrednotami iz 12. člena tega zakona, zlasti za:

- vrste in obseg nalog,
- način izračuna in višino letnega plačila za opravljene naloge,
- način in roke za poročanje o opravljenih nalogah,
- način in roke za izplačilo letnega plačila za opravljene naloge,
- način in oblike nadzora nad izvajanjem pogodbe, ki ga v imenu Republike Slovenije izvaja ministrstvo.

(4) Predvideni obseg nalog in višina letnega plačila za opravljene naloge iz 12. člena tega zakona se opredelita v poslovnem načrtu iz 11. člena tega zakona. Na podlagi vsakokratnega poslovnega načrta se sklene dodatek k pogodbi iz drugega odstavka tega člena.

(5) Višina letnega plačila za opravljene naloge iz 12. člena tega zakona, ki ne vključuje DDV, ne sme preseči zneska stroškov za izpolnjevanje obveznosti izvajanja nalog iz 12. člena tega zakona.

(6) Družba mora za naloge iz 12. in 13. člena tega zakona zagotoviti ločeno računovodstvo v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

16. člen (izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja)

(1) Republika Slovenija za investicije v svoje premoženje v Kobilarni Lipica zagotavlja financiranje iz proračuna Republike Slovenije. Investicije in investicijsko vzdrževanje v imenu in za račun Republike Slovenije izvaja družba.

(2) Družba za Republiko Slovenijo kot dober in skrben gospodarstvenik opravlja naslednje dejavnosti:

- načrtuje investicije,
- skrbi za redno vzdrževanje premoženja,
- koordinira pripravo projektne dokumentacije,
- pripravlja investicijsko dokumentacijo za izvedbo posameznih investicij,
- zastopa lastnika pri pridobitvi gradbenih in uporabnih dovoljenj,
- oddaja javna naročila za izvedbo gradenj in nabav ter vodi celoten postopek oddaje naročil,
- vodi in izvaja investicije,
- potrjuje dela, ki jih izvedejo zunanji izvajalci, in podpiše primopredajni zapisnik,
- skrbi za nadzor nad izvajanjem investicij.

17. člen (pogoji uporabe premoženja Republike Slovenije)

(1) Spomeniško območje po tem zakonu z vsemi nepremičninami, premičninami, nesnovno dediščino in pravicami intelektualne lastnine, ki so v lasti Republike Slovenije in so potrebne za skrb za Kobilarno Lipica in gospodarjenje z njo iz 12. člena tega zakona, ima družba v brezplačni uporabi.

(2) Premično premoženje, ki je v lasti Republike Slovenije, iz četrte alineje prvega odstavka 5. člena in nepremično premoženje na posestvu Kobilarne Lipica, vključno z grajenimi strukturami, iz druge alineje prvega odstavka 5. člena tega zakona, ki ga je dovoljeno tržiti, ima družba v odplačni uporabi. Družba za uporabo tega premoženja Republikli Sloveniji plačuje letno nadomestilo v skladu s prvim odstavkom 14. člena tega zakona.

(3) Družba ima za skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami iz 12. člena tega zakona prednostno pravico pri sklenitvi zakupne pogodbe za kmetijska zemljišča v lasti Republike Slovenije, ki so na vplivnem območju Kobilarne Lipica in na posestvu Ravne, v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijska zemljišča, na način, da je družba na prvem mestu po vrstnem redu pred drugimi zakupniki iz drugega odstavka 27. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE).

(4) Družba mora s premoženjem Republike Slovenije ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika in v skladu z najboljšimi praksami stroke na področju konjereje, konjeništvu, kmetovanja, upravljanja premoženja, vzdrževanja nepremičnin in poslovnih dejavnosti.

18. člen **(intelektualna lastnina)**

(1) Družba upravlja naslednje pravice intelektualne lastnine, in sicer:

- ime in podobo kulturnega spomenika Kobilarna Lipica,
- geografsko označbo lipicanec, ki je bila na podlagi Uredbe o geografski označbi Lipicanec (Uradni list RS, št. 4/99) vpisana v register označb porekla blaga pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino,
- znamko Maestoso, št. 9371187, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 20. decembra 1994,
- znamko Lipica 1580, št. 9671315, figurativni znak, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 22. aprila 1997,
- znamko Lipica 1580, št. 200370016, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 26. maja 2004,
- znamko Kobilarna Lipica, št. 200370017, registrirano pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino 26. maja 2004,
- mednarodno znamko Lipica 1580, št. 671631, registrirano pri Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino 22. aprila 1997.

(2) Poleg znamk iz prejšnjega odstavka družba upravlja tudi morebitne novoregistrirane znamke, ki se nanašajo na Kobilarno Lipica in so v lasti Republike Slovenije.

(3) Za prenos pravic za uporabo znamk iz tega člena na druge subjekte mora vlada podati soglasje. V soglasju se določijo merila in višina odškodnine za uporabo znamk.

(4) Družba pri upravljanju premoženja iz prvega odstavka 5. člena tega zakona uporablja pravice intelektualne lastnine brez nadomestila.

VI. SPOMENIŠKO OBMOČJE KOBILARNE LIPICA

19. člen **(razglasitev spomeniškega območja)**

S tem zakonom se razglašča enota nepremične dediščine Lipica – Kobilarna Lipica, EID 1-07245, za spomeniško območje državnega pomena.

20. člen **(pomen spomeniškega območja)**

(1) Kobilarna Lipica ima s svojo kulturno krajino, preoblikovano za potrebe paše konj, vključno z grajenimi strukturami in dejavnostjo reje in vzreje lipicancev, izjemen kulturni in družbeni pomen za Republiko

Slovenijo. Ima posebno kulturno vrednost kot izrazit dosežek človekove ustvarjalnosti in sobivanja v naravnem okolju ter je pomemben del prostora in dediščine Republike Slovenije. Kobilarna Lipica je spomeniško območje s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi, zgodovinskimi ter simbolnimi in nesnovnimi vrednotami klasične reje lipicanca in suhozidne gradnje.

(2) Kobilarna Lipica je varovana kot kulturna vrednota z namenom ohranjanja avtentičnosti kulturne krajine in nadaljevanja tradicionalne reje in vzreje lipicancev v matični kobilarni. Zakonska zaščita omogoča ustrezno vzrejo in rejo lipicancev v Kobilarni Lipica ter boljšo celostno prepoznavnost spomeniškega območja, spodbuja primerno rabo in poudarja simbolni pomen celote.

21. člen

(vrednote, varovane sestavine in obseg spomeniškega območja)

(1) Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev spomeniškega območja za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- Kobilarna Lipica je v Sloveniji in širšem prostoru edinstvena s svojo več kot štiristoletno zgodovino urejanja kulturne krajine v skrbno izbranem prostoru na robu matičnega Krasa;
- Kobilarna Lipica je matični prostor vzreje avtohtone pasme lipicancev, ki so poimenovani s slovenskim imenom po nekdanji vasi Lipica;
- Kobilarna Lipica je izjemno spomeniško območje s kulturno krajino, ki je bila oblikovana z visoko stopnjo sožitja med kulturno rabo in naravnimi značilnostmi prostora za vzrejo lipicancev: z ograjenimi pašniki, dostopnimi drevoredi (Tržaški, Marmontov in Povezovalni drevored), kali in drugimi vodnimi zajetji ter zidom, ki omejuje matično območje kobilarne;
- Kobilarna Lipica je izjemen spomenik skupaj z upravnim središčem z dominantno graščino z galerijo Avgusta Černigoja, staro dependanso, kapelo sv. Antona Padovanskega, hotelom Klub, starejšimi hlevi in drugimi gospodarskimi poslopji: Velbanco, Jubilejnim hlevom, hlevi z jahalnico Na Borjači, hlevoma 9 in 10; objekte so na tej lokaciji načrtno urejali in dopolnjevali od leta 1580 do danes za pašo, vzrejo, oskrbo konj in njihove skrbnike.

(2) Varovane sestavine spomeniškega območja so:

- krajinska ureditev z značilnim krajinskim tipom odprtih in polodprtih prostorov pašnikov do kamnitega zidu,
- mejni zid z monumentalnimi vhodi v Kobilarno Lipica in mreža zidov, ki so grajeni z veččinami in tehnikami suhozidne gradnje,
- grajeno jedro na griču sredi spomeniškega območja Kobilarne Lipica,
- krajinska zgradba s kraškimi reliefnimi značilnostmi, parcelacijo, pašniki z lesenimi ograjami;
- kali ter druga vodna zajetja, cisterne in zbiralniki (Fontana, Ledenica),
- komunikacijska mreža poti z drevoredi in razmerji med naravnimi in grajenimi sestavinami,
- lokacija graščinskega kompleksa, kapele sv. Antona in božjepotne kapelice Lurške Matere božje,
- vse ovrednotene grajene in likovne sestavine krajine,
- zunanosti, vključno z gabariti ovrednotenih hlevov, graščine in hotela Klub,
- parkovna plastika – forma viva,
- avtohtoni gradbeni materiali, zlasti lokalni kamen in lesene ograje pašnikov,
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami,
- muzejska zbirka Kobilarne Lipica.

(3) Spomeniško območje obsega nepremičnine: stavbe št. 2, 5, 6, 7, 8, 20, 73, 74, 75, 77, 92 in 122, vse k. o. 2458 Bazovica, ter parcele št. 1879, 1880, 1881, 1886, 1887, 1889, 1890/2, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895/1, 1895/2, 1898, 1899/1, 1899/10, 1899/100, 1899/101, 1899/102, 1899/103, 1899/104, 1899/105, 1899/106, 1899/107, 1899/108, 1899/109, 1899/11, 1899/110, 1899/111, 1899/112, 1899/113, 1899/114, 1899/115, 1899/116, 1899/117, 1899/118, 1899/119, 1899/12, 1899/120, 1899/121, 1899/122, 1899/123, 1899/124, 1899/125, 1899/126, 1899/127, 1899/13, 1899/14, 1899/15, 1899/16, 1899/17, 1899/18, 1899/19, 1899/20, 1899/21, 1899/22, 1899/23, 1899/24, 1899/25, 1899/26, 1899/28, 1899/29, 1899/3, 1899/30, 1899/31, 1899/32, 1899/33, 1899/34, 1899/35, 1899/36, 1899/37, 1899/38, 1899/4, 1899/40, 1899/41, 1899/42, 1899/43, 1899/44, 1899/47, 1899/48, 1899/49, 1899/5, 1899/50, 1899/51, 1899/52, 1899/53, 1899/55, 1899/56, 1899/57, 1899/58, 1899/59, 1899/6, 1899/60, 1899/61, 1899/62, 1899/63, 1899/64, 1899/65, 1899/66, 1899/67, 1899/68, 1899/69, 1899/70, 1899/71, 1899/72, 1899/73, 1899/74, 1899/75, 1899/76, 1899/77, 1899/78, 1899/79, 1899/80, 1899/81, 1899/82, 1899/83, 1899/84, 1899/85, 1899/86, 1899/87, 1899/88, 1899/89, 1899/9, 1899/90, 1899/91, 1899/92, 1899/93, 1899/94, 1899/95,

1899/96, 1899/97, 1899/98, 1899/99, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908/1, 1908/2, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 2207/1 in 2208/2, vse k. o. 2458 Bazovica.

22. člen **(kapela sv. Antona Padovanskega)**

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – kapela sv. Antona Padovanskega (EID 1-03831).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik z zgodovinskimi in likovnimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- neoromanska kapela, ki je izstopajoč del graščinskega kompleksa in glavni sakralni objekt Lipice,
- kapela, ki ima tri kakovostne stebrne oltarje, glavni je posvečen Antonu Padovanskemu, stranska Sv. družini in sv. Janezu Nepomuku.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- lokacija, osnovna višinska in tlorisna zasnova kapele,
- zunanja podoba kapele z zvonikom na preslico z dvema zvonovoma in uro,
- notranja podoba z obstoječimi in morebitnimi starejšimi stenskimi poslikavami,
- oltarji in ohranjena oprema.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnini: stavbo št. 2, k. o. 2458 Bazovica, in parcelo št. 1899/42, k. o. 2458 Bazovica.

23. člen **(Velbanca)**

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Velbanca (EID 1-09172).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta ob izteku Tržaškega drevoreda,
- hlev za plemenske žrebce ima v celoti ohranjeno osnovno namembnost,
- objekt je ključni del starega grajenega jedra kobilarne,
- obokan pritlični objekt je najstarejši datiran hlev kobilarne (1703),
- objekt ima ohranjeno stavbno zasnovo in dele stavbne opreme.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- namembnost,
- osnovna prostorska umeščenost objekta,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta,
- strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci,
- fasade z značilnimi ometi in kamnitimi detajli (portali, okenski okvirji),
- notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnini: stavbo št. 8, k. o. 2458 Bazovica, in parcelo št. 1899/82, k. o. 2458 Bazovica.

24. člen **(Graščina z Galerijo Avgusta Černigoja)**

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Graščina z Galerijo Avgusta Černigoja (EID 1-09173).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi, umetnostnozgodovinskimi in zgodovinskimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta zahodno ob izteku Tržaškega drevoreda,
- objekt je ključni in izhodiščni objekt starega grajenega jedra kobilarne,
- objekt ima v večjem delu stavbe ohranjeno upravno namembnost,
- objekt ima ohranjeno stavbno zasnovo,
- del objekta je kakovostno nadgrajen v Galerijo Avgusta Černigoja,
- ob objektu je na zahodni in južni strani terasast vrt.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- osnovna prostorska umeščenost objekta,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta,
- strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci ter dimniki,
- fasade z značilnimi ometi in kamnitimi detajli (portali, okenski okvirji),
- notranja tlorisna razporeditev s kamnitimi stopnišči,
- ohranjena ureditev in stavbna oprema galerije ter likovna zbirka del Avgusta Černigoja,
- ohranjena shema terasastega vrta.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbi št. 5 in 7 ter parcele št. 1894, 1899/6, 1899/80, 1899/83 in 1899/84, vse k. o. 2458 Bazovica.

25. člen (Stara depandansa)

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Stara depandansa (EID 1-09174).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi in zgodovinskimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta na vzhodni strani upravnega središča,
- pritlični gospodarski objekt je ključni del starega grajenega jedra kobilarne,
- ohranjena je stavbna zasnova z gabariti,
- dodana je nova, zgodovinsko pričevalna vrednost z muzejsko (doživljajsko) vsebino – Muzej lipicanca.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- osnovna prostorska umeščenost objekta,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta,
- strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci,
- fasade z značilnimi ometi in profiliran venčni zidec pod napuščem.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnini: stavbo št. 6 in parcelo št. 1899/87 (del parcele, na kateri stoji stavba št. 6, k. o. 2458 Bazovica), k. o. 2458 Bazovica.

26. člen (Jubilejni hlev)

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – Jubilejni hlev (EID 1-27626).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta na vzhodnem robu starega grajenega jedra,
- objekt je ključni del starega grajenega jedra kobilarne ob hipodromu,
- hlev je bil postavljen leta 1898/99, ob jubileju vladanja (50 let) cesarja Franca Jožefa,
- ohranjeni so stavbna zasnova in namembnost ter deli notranje opreme.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- osnovna prostorska umeščenost objekta,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta,
- strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci,
- fasade z značilnimi ometi in kamnitimi detajli (portali, okenski okvirji),
- notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema,
- namembnost hleva.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnini: stavbo št. 77 in parcelo št. 1899/37, k. o. 2458 Bazovica.

27. člen **(hlevi in jahalnica Na Borjači)**

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – hlevi in jahalnica Na Borjači (EID-27627).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta – treh hlevov s pokrito jahalnico v jedru kobilarne,
- objekt, postavljen leta 1852, je ključni del kobilarne in vzreje mladih konj,
- ohranjeni sta stavbna zasnova in njena namembnost,
- ohranjeni so deli notranje opreme,
- v tridesetih letih prejšnjega stoletja sta bila ob hlevih postavljena dva betonska valjasta silosa za skladiščenje krme.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- osnovna prostorska umeščenost objekta s štirimi trakti okoli notranjega dvorišča,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta,
- strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci,
- fasade z značilnimi ometi in kamnitimi detajli (portali, okenski okvirji),
- notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema,
- namembnost hleva,
- oblika in funkcija obeh silosov.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnine: stavbe št. 73, 74, 75 in 122 ter parcele št. 1899/34, 1899/91, 1899/92, 1899/93, 1899/94 in 1899/95, vse k. o. 2458 Bazovica.

28. člen **(hleva 9 in 10)**

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – hleva 9 in 10 (EID 1-27628).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi, arhitekturnimi, etnološkimi in zgodovinskimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- pomemben prostorski položaj objekta na vzhodni strani ob Tržaškem drevoredu,
- objekt je ključni sestavni del širšega grajenega jedra kobilarne,
- hlev je bil postavljen leta 1819,
- ohranjeni so stavbna zasnova, detajli in namembnost.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- osnovna prostorska umeščenost objekta,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta,
- strešni nakloni in enotna, priporočena kritina z opečnimi korci,
- fasade z značilnimi ometi in kamnitimi detajli (portali, okenski okvirji),
- notranja tlorisna razporeditev in ohranjena stavbna oprema,
- namembnost hleva.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnini: stavbo št. 92 in parcelo št. 1899/101, k. o. 2458 Bazovica.

29. člen (hotel Klub)

(1) V okviru Kobilarne Lipica se za kulturni spomenik državnega pomena razglasi enota dediščine: Lipica – hotel Klub (EID 1-30496).

(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik s krajinskimi in arhitekturnimi vrednotami.

(3) Vrednote, ki dodatno utemeljujejo razglasitev enote iz prvega odstavka tega člena za kulturni spomenik državnega pomena, so:

- izjemen prostorski položaj objekta na zahodnem robu pod starim grajenim jedrom in ob Tržaškem drevoredu,
- objekt je značilna arhitektura skupine Kras in avtorsko prepoznavno delo Prešernovega nagrajenca Vojteha Ravnikarja,
- ohranjena je stavbna zasnova z obodnimi trakti in notranjim dvoriščem s pergolo,
- ohranjena je turistična gostinska namembnost.

(4) Varovane sestavine kulturnega spomenika so:

- osnovna prostorska umeščenost objekta,
- osnovna višinska in tlorisna zasnova objekta ter nivojske povezave z deli kobilarne,
- turistična gostinska namembnost, usklajena s potrebami kobilarne in konjereje.

(5) Kulturni spomenik obsega nepremičnini: stavbo št. 20 in parcelo št. 1917, k. o. 2458 Bazovica.

30. člen (prikaz meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov)

(1) Meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov so določene na digitalnem katastrskem načrtu, ki se uporablja v skladu s Sklepom o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta (Uradni list RS, št. 131/03; datoteka z dne 16. februarja 2017; izvorno merilo 1 : 2880), in vrisane v temeljni topografski načrt v merilu 1 : 6500.

(2) Izvirnike načrtov iz prejšnjega odstavka hranita ministrstvo, pristojno za kulturno dediščino, in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod).

(3) Meji spomeniškega območja in vplivnega območja sta informativno prikazani na publikacijski topografski karti v merilu 1 : 30000, ki je kot priloga sestavni del tega zakona.

31. člen

(varstveni režim)

- (1) Za spomeniško območje in posamezne spomenike velja naslednji varstveni režim:
- ohranjanje in redno vzdrževanje varovanih sestavin v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti gabaritov, oblike, lege, materialov, konstrukcij, struktur in barvne podobe,
  - ohranjanje in strokovno vzdrževanje oblikovanih sestavin kulturne krajine, prostorsko usklajenega součinkovanja vseh ovrednotenih grajenih struktur, vedut spomeniškega območja, zlasti v smereh dostopnih poti z drevoredi,
  - ohranjanje namenske rabe kulturne krajine, predvsem za rejo in vzrejo lipincev.
  - strokovno vzdrževanje in obnavljanje krajinskih sestavin s poudarkom na arboristični negi posameznih dreves in vzdrževanju ograj,
  - ohranjanje ustrezne, primarno osnovne rabe ovrednotenih grajenih struktur,
  - strokovno in redno vzdrževanje kalov, cistern in drugih vodnih zajetij,
  - zagotavljanje vkopov vseh električnih ali drugih vodov,
  - zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja kulturnega spomenika ter primarne reje in vzreje lipincev,
  - pri zagotavljanju dostopa gibalno oviranim osebam je treba ohranjati varovane sestavine,
  - v primeru okrnitve kulturnega spomenika je treba zagotoviti vrnitev v prvotno stanje po navodilih zavoda in v breme povzročitelja,
  - posegi za postavljanje, gradnjo in vzdrževanje objektov, nosilcev reklam ali drugih oznak ter infrastrukture so dovoljeni, če so potrebni za uporabo, funkcioniranje in prezentacijo Kobilarne Lipica in usklajeni s predhodno določenimi kulturno varstvenimi pogoji zavoda.
- (2) Za ovrednoteno stavbno opremo in druge premočnine velja naslednji varstveni režim:
- ohranjanje stavbne opreme v celoti in neokrnjenosti (barve, lege, materialov, oblik, strukture, velikosti),
  - ohranjanje in predstavljanje zbirk javnosti v skladu z muzejskimi standardi,
  - konserviranje-restavriranje izvornih sestavin je mogoče le pod strokovnim nadzorom pristojnih organizacij za varstvo kulturne dediščine,
  - začasna premeščanja opreme in posameznih predmetov ali zbirk za razstave in druge promocije so dovoljena, vendar le po muzejskih standardih in s soglasjem pristojnih organizacij za varstvo kulturne dediščine.

32. člen (prepovedi)

Na spomeniškem območju je, razen izjem, ki so določene v načrtu upravljanja spomeniškega območja iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona, prepovedano:

- odlagati material na površine, ki niso za to posebej določene;
- zmanjševati obseg in kakovost kultivirane kraške krajine;
- posegati v vrtače z namenom izkoriščanja;
- rušiti obodno kamnito ograjo oziroma odnašati njeno gradivo;
- graditi objekte, namenjene vojaški ali policijski uporabi, ali uporabljati v miru območje za vojaške dejavnosti;
- odmetavati ali odlagati odpadke vseh vrst zunaj za to določenih in ustrezno urejenih krajev;
- izpuščati na površje, v kraško podzemlje ali v vodotoke onesnaženo vodo, naftne derivate ali druge nevarne snovi;
- kuriti na prostem ali v bližini gozda, razen na urejenih kuriščih;
- v gozdu uporabljati odprti ogenj;
- spreminjati kmetijske kulture in vegetacijske združbe na kmetijskih zemljiščih ali v gozdu z vnašanjem prostorastočih neavtohtonih rastlinskih vrst;
- vnašati osebkke prostoživečih neavtohtonih živalskih vrst;
- požigati travniške in pašniške površine ter sežigati rastlinske ostanke na njivah brez nadzorstva polnoletne in opravilno sposobne osebe;
- uporabljati fitofarmacevtska sredstva na obdelovalnih zemljiščih tako, da so konji ogroženi;
- ubijati ali loviti prostoživeče živali, razen nezavarovanih lovnih vrst divjadi, ter jih prenašati, zastrupljati, zadrževati v ujetništvu ali vznemirjati;
- nabirati gobe in nabirati prostorastoče rastline ali njihove dele v komercialne namene;
- taboriti, parkirati in puščati motorna vozila ali bivalne prikolice zunaj za to določenih prostorov.

33. člen
(označevanje spomeniškega območja)

(1) Spomeniško območje se označi z oznakami, ki ne krnijo likovne podobe ali posameznih delov spomeniškega območja, in sicer na način, kot ga opredeljujejo predpisi s področja označevanja nepremičnih kulturnih spomenikov.

(2) Število in mikrolokacije oznak se določijo v načrtu upravljanja spomeniškega območja.

34. člen
(izvajalec strokovnih nalog za nepremično in premično dediščino)

(1) Strokovne naloge v zvezi z ohranjanjem nepremične dediščine opravlja zavod.

(2) Za vse posege v spomeniško območje je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje ali mnenje zavoda v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, in zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Strokovne naloge v zvezi z varstvom in ohranjanjem premične dediščine, ki je del spomeniškega območja, opravlja muzej, ki v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, izvaja državno javno službo muzejev na območju občine, v kateri leži Kobilarna Lipica (v nadaljnjem besedilu: pristojni muzej).

(4) Kakršen koli poseg v premično dediščino, ki je del spomeniškega območja, je dopusten le ob predhodnem soglasju pristojnega muzeja.

(5) Inventarno knjigo stavbne opreme v kulturnih spomenikih, opreme kapele sv. Antona Padovanskega, zbirke likovnih del Avgusta Černigoja, muzejske zbirke Kobilarne Lipica in parkovne plastike – forma viva trajno hrani upravljavec Kobilarne Lipica, kopije pa pristojni muzej in zavod.

VII. TRADICIONALNA REJA IN VZREJA LIPANCEV

35. člen
(razglasitev nesnovne dediščine)

(1) S tem zakonom se razglašajo enota nesnovne dediščine tradicionalna reja in vzreja lipancev, EID 2-00054, za nesnovno dediščino državnega pomena.

(2) Nesnovna dediščina je vpisana na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO).

36. člen
(pomen reje lipancev)

(1) Tradicionalna reja in vzreja lipancev je reja konj te pasme v klasičnem baročnem tipu, ki se je formiral na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Gre za rejo lipancev v okviru, razmerju ter z zunanji in značajskimi lastnostmi v skladu z dobro konjerejsko in konjeniško prakso, ki zagotavlja dobrobit in dobro počutje živali.

(2) Lipirci se redijo za klasično dresurno jahanje in druge tradicionalne oblike konjeniškega udejstvovanja pod sedlom in v vpregi. Način reje, rejski cilji, rejske metode in selekcijski program so opredeljeni v rejskem programu za lipirance.

(3) Lipirci se redijo v objektih in na kraških površinah, ki se od nastanka kobilarne niso bistveno spremenili, so se pa kontinuirano vzdrževali in nadgrajevali z novimi strokovnimi spoznanji in praksami ter z uvajanjem novih tehničnih rešitev.

37. člen
(varovane sestavine)

Enota nesnovne dediščine tradicionalna reja in vzreja lipincev (EID 2-00054) se razglša za nesovno dediščino državnega pomena z namenom, da se zagotovijo in ohranijo naslednje varovane sestavine:

- reja in vzreja lipincev v klasičnem tipu,
- pašno-hlevska in prosta reja lipincev v objektih in na kraških površinah,
- družbene prakse in tradicije reje in vzreje lipincev,
- rodovniška knjiga.

38. člen **(varstveni ukrepi)**

Za celostno ohranjanje nesovne dediščine državnega pomena ter podpiranje posameznikov in skupin, ki so njeni nosilci, veljajo naslednji varstveni ukrepi:

- spodbujanje reje lipicanca v klasičnem tipu,
- spodbujanje trajnostne kombinirane reje lipicanca v objektih in na kraških površinah,
- spodbujanje neposrednih rejskih praks in uveljavljenih strokovnih praks,
- spodbujanje reje lipincev v Republiki Sloveniji,
- spodbujanje intenzivnega mednarodnega sodelovanja,
- zagotavljanje pogojev za dokumentiranje, hranjenje, varovanje in raziskovanje nesovnih prvin reje in vzreje lipicanca (inštituti, muzeji),
- spodbujanje dokumentiranja raziskovanja in hrambe dokumentacije o družbenih praksah in tradicijah reje in vzreje lipicanca pri nosilcih,
- spodbujanje prenosa znanj o družbenih praksah in tradicijah reje in vzreje lipincev.

39. člen **(evidentiranje nosilcev ohranjanja nesovne dediščine)**

Nosilci ohranjanja nesovne dediščine državnega pomena se evidentirajo v registru nesovne dediščine, ki se vodi v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.

40. člen **(izvajalec strokovnih nalog za nesovno dediščino)**

Strokovne naloge v zvezi z ohranjanjem nesovne dediščine državnega pomena opravlja koordinator varstva nesovne kulturne dediščine v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, v sodelovanju s krajevno pristojnimi organizacijami za varstvo premične dediščine.

VIII. ČREDA LIPICANSKIH KONJ

41. člen **(čreda lipicanskih konj)**

(1) Čreda lipicanskih konj je kot čreda avtohtone pasme izjemnega pomena, je sestavni del Kobilarne Lipica in je last Republike Slovenije.

(2) Plemensko jedro črede lipicanskih konj sestavljajo:

- šest originalnih linij žrebcev (Pluto, Conversano, Napolitano, Favory, Maestoso in Siglavy), in sicer po najmanj štiri plemenski žrebci vsake linije, to je najmanj 24 plemenskih žrebcev;
- osemnajst klasičnih rodov kobil, in sicer: Sardinia (Sardinia, 1776, Lipica), Spadiglia (Spadiglia, 1778, Lipica), Argentina (Argentina, 1767, Lipica), Africa (Africa, 1747, Kladruby), Almerina (Almerina, 1769, Kladruby), Presciana Bradamanta (Presciana, 1782/1777, Kladruby), Englanderia (Englanderia, 1773, Kladruby), Europa (Europa, 1774, Kladruby), Stornella/Fistula (Stornella/Fistula, 1771, Kopčani), Ivanka/Famosa (Ivanka/Famosa, 1754/1773, Kopčani), Deflorata (Deflorata, 1767, Frederiksborg), Capriola (Capriola, 1785 Kladruby), Rava (Rava, 1755, Kladruby), Gidrana (Gidrane, 1841, Lipica), Djebriin (100 Generale Junior, 1824, Babolna), Mercurio (60 Freies Gestuet, 1806, Radautz), Theodorosta (Theodorosta, 1870, Bukovina), Rebecca Thais (Rebecca, 1914, Višnjevci), to je skupaj najmanj 80 plemenskih kobil;
- naraščaj do četrtega leta starosti, ki je primeren za nadaljnjo vzrejo.

(3) Splošna populacija črede lipicanskih konj je sestavljena iz živali, neprimernih za reprodukcijo plemenskega jedra črede, ki se lahko namenijo za:

- konjeniške dejavnosti,
- konjeniško šolo za otroke in mladino,
- rekreativno ježo obiskovalcev kobilarne,
- izvajanje terapij s konjem,
- vožnjo z vprego,
- odprodajo,
- druge dejavnosti, o katerih odloči strokovni svet iz 53. člena tega zakona.

(4) Družba sprejme klasifikacijo črede lipicanskih konj in jo redno posodablja s selekcijo konj:

- v plemensko jedro črede,
- v splošno populacijo črede,
- v obseg za odprodajo konjev iz splošne populacije črede.

42. člen (prodaja lipicancev)

(1) Obseg odprodaje lipicancev pripravi družba v okviru letnega načrta razpolaganja z lipicanci s soglasjem strokovnega sveta iz 53. člena tega zakona in ga pošlje ministrstvu do 30. novembra tekočega leta za prihodnje leto, to pa ga predloži v sprejetje vladi.

(2) Načrt razpolaganja z lipicanci obsega:

- podatke o vsakem posameznem konju,
- ocenjeno tržno vrednost vsakega posameznega konja,
- predlog načina razpolaganja s konji.

43. člen (normativi o reji in vzreji lipicancev)

(1) Minister, pristojen za živinorejo, predpiše normative o reji in vzreji lipicanskih konj.

(2) Normativi reje in vzreje lipicancev morajo obsegati potrebe konj glede krme, prostorskih pogojev, vključno z določitvijo minimalne površine na konja, zdravstvenega varstva, osebja ter druge potrebe, s katerimi bodo zagotovljene ustrezna tradicionalna reja in vzreja ter usposobljenost konj za ohranjanje in razvoj lipicanske pasme.

(3) Normative reje in vzreje lipicancev je, ob upoštevanju velikosti črede, treba upoštevati pri načrtovanju vsakoletnih stroškov v poslovnem načrtu iz 11. člena tega zakona.

44. člen (pogodbena reja)

(1) Pogodbena reja je reja lipicanca v lasti Republike Slovenije, za katerega v skladu s tem zakonom in podzakonskimi predpisi skrbi pravna ali fizična oseba (v nadaljnjem besedilu: pogodbeni skrbnik), ki ima z družbo iz prvega odstavka 9. člena tega zakona medsebojna razmerja urejena s pogodbo.

(2) Pogodbeni skrbnik v pogodbeni reji mora lipicancem zagotavljati normative reje in vzreje lipicancev, kontrolne preglede, ki veljajo za rejo v Kobilarni Lipica, ter obvezni letni veterinarski pregled.

(3) Pred oddajo lipicancev v pogodbeno rejo družba iz prvega odstavka 9. člena tega zakona preveri, ali pogodbeni skrbnik izpolnjuje predpisane pogoje glede krme, prostorskih pogojev in minimalne površine na konja, zdravstvenega varstva, osebja ter drugih predpisanih potreb, s katerimi bodo zagotovljene ustrezna tradicionalna reja in vzreja in usposobljenost konj za ohranjanje in razvoj lipicanske pasme, ter pripravi mnenje o nadzoru in ga pošlje upravi in nadzornemu svetu. Pozitivno mnenje je sestavni del pogodbe o reji.

45. člen
(letno poročilo o stanju črede lipicanskih konj)

(1) Družba pripravi letno poročilo o stanju črede lipicanskih konj v Kobilarni Lipica najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, ki ga sprejme organ nadzora in s katerim seznaní ministrstvo in ministrstvo, pristojno za živalorejo.

(2) Letno poročilo o stanju črede lipicanskih konj v Kobilarni Lipica mora vsebovati najmanj podatke o stanju črede lipicanskih konj s podatkom o zastopanosti linij in rodov, o klasifikaciji črede lipicanskih konj, o naraščanju po posameznih letnikih, številu konj v treningu, v pogodbeni reji, številu prodanih konj, prihodki iz naslova prodaje konj, o izvedbi rejskega in selekcijskega programa in prevedbah ter izločitvah konj, številu pripustov, rezultate preizkusov delovne sposobnosti konj, o izvajanju programa zdravstvenega varstva konj, oceno zdravstvenega stanja konj, število poginulih ali usmrčenih konj, oceno reje, oskrbe in nege konj v Kobilarni Lipica in pri pogodbenih rejcih, oceno stanja hlevskih zmogljivosti in oceno stanja pašnih površin.

46. člen
(vodenje izvorne rodovniške knjige)

Družba vodi izvorno rodovniško knjigo v elektronski obliki.

47. člen
(genetska rezerva)

Družba za zagotovitev genetske rezerve in genetskega napredka vzpostavi osemenjevalno središče v skladu z veterinarsko zakonodajo, ki deluje v povezavi z izvajanjem nalog iz 12. člena tega zakona.

IX. ORGANIZIRANOST DRUŽBE

48. člen
(organi družbe)

(1) Družba ima naslednje organe:

- skupščino,
- nadzorni svet,
- strokovni svet,
- upravo.

(2) Za družbo se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

49. člen
(skupščina družbe)

(1) Naloge in pristojnosti skupščine družbe uresničuje vlada.

(2) Za spremljanje kapitalske naložbe je pristojno ministrstvo, ki opravlja tudi vsa pripravljalna dejanja, potrebna za izvrševanje nalog in pristojnosti skupščine družbe.

(3) Slovenski državni holding, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SDH), po pooblastilu skupščine opravlja poslovna posvetovanja z družbo in na tej podlagi pripravlja priporočila za poslovanje družbe, ki jih lahko vlada upošteva ob sprejetju letnega načrta upravljanja kapitalskih naložb v upravljanju vlade. Naloge SDH iz tega odstavka in nadomestilo za izvedene naloge se podrobneje uredijo v pogodbi med ministrstvom in SDH.

50. člen

(nadzorni svet družbe)

(1) Nadzorni svet družbe sestavlja šest članov, ki so imenovani po postopku in na način, ki je določen s tem zakonom. Mandat člana nadzornega sveta je pet let.

(2) Skupščina družbe imenuje člane nadzornega sveta, ki so predstavniki ustanovitelja, zlasti s področij razvoja konjereje in konjenišva, varovanja kulturnih in naravnih vrednot ter odgovornega upravljanja v skladu z najvišjimi poslovnimi standardi, pri tem pa skrbi, da je:

- v članstvu ustrezno zastopano strokovno poznavanje dejavnosti družbe, zlasti reje in vzreje lipicancev, konjenišva ali varovanja kulturnih in naravnih vrednot;
- v članstvu zastopano poznavanje pravil korporativnega upravljanja ter znanja in kompetenc na področju ekonomije in prava;
- v članstvu najmanj 40 odstotkov zastopanosti vsakega spola.

(3) Nadzorni svet družbe sestavljajo:

- trije člani, ki jih imenuje skupščina družbe,
- dva člana, ki sta predstavnika delavcev družbe,
- član, ki ga imenuje občina Sežana.

(4) Za člana nadzornega sveta družbe je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še naslednje pogoje in merila:

- ni bila obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper premoženje ali gospodarstvo in ni v kazenskem postopku z že vloženo pravnomočno obtožnico zoper njo za kaznivo dejanje zoper premoženje ali gospodarstvo;
- njene izkušnje potrjujeta poslovna uspešnost in ugled;
- je časovno razpoložljiva in bo časovno razpoložljiva med opravljanjem funkcije;
- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
- ima najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj pri vodenju gospodarskih družb, javnih zavodov, državnih organov ali organov lokalne samouprave ali najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj na akademskem in znanstvenoraziskovalnem področju v povezavi z upravljanjem Kobilarne Lipica iz prve alineje prvega odstavka 6. člena tega zakona;
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu upravljanja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljala v preteklih šestih mesecih;
- ni fizična oseba, ki ima ali je v zadnjih šestih mesecih imela funkcijo v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana;
- pozna pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov;
- izpolnjuje druga merila in pogoje, ki jih smiselno določajo interni akti SDH.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek članoma, ki sta predstavnika delavcev družbe, ni treba izpolnjevati pogojev iz četrte, pete in osme alineje prejšnjega odstavka.

(6) Člani nadzornega sveta družbe, njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe ne smejo biti v poslovnem razmerju z družbo. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih so člani nadzornega sveta družbe ter njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe odjemalci običajnih proizvodov in storitev družbe po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(7) Ožji družinski člani iz prejšnjega odstavka so zakonec, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje, sestre in osebe, ki s posameznikom živijo v skupnem gospodinjstvu ali v zunajzakonski skupnosti.

(8) Nadzorni svet ima pristojnosti, ki so določene z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Za svoje delovanje sprejme poslovnik. Ob opravljanju funkcije nadzora nadzorni svet družbe nadzoruje uresničevanje strategije razvoja iz 10. člena tega zakona in poslovnega načrta iz 11. člena tega zakona.

51. člen (postopek nominacije in imenovanja)

(1) Ministrstvo v imenu skupščine družbe najpozneje v štirih mesecih pred potekom mandata člana nadzornega sveta družbe, ki ga imenuje skupščina družbe, objavi javni poziv za kandidiranje za člana nadzornega sveta družbe, ki ga imenuje skupščina družbe. Javni poziv se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Z javnim pozivom iz prejšnjega odstavka se določijo način, postopek, roki, dokazila in dokumentacija za prijavo za člana nadzornega sveta družbe. Vsaka prijava mora vsebovati:

- motivacijsko pismo, v katerem kandidat predstavi svoje videnje razvoja družbe, načina opravljanja nadzora in osebno voljo za prijavo,
- življenjepis kandidata,
- vsa dokazila, s katerimi kandidat dokazuje izpolnjevanje meril in pogojev iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

(3) Izpolnjevanje predpisanih pogojev in meril za člana nadzornega sveta, ki ga imenuje skupščina družbe, se ugotavlja v postopku nominacije, ki ga v imenu skupščine izvede SDH ob smiselni uporabi določil zakona, ki ureja upravljanje družb s kapitalsko naložbo države, ter notranjih aktov SDH. O nominaciji odloči kadrovska komisija SDH. Za kandidate so nominirani tisti posamezniki, ki jih kadrovska komisija SDH oceni kot primerne za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta družbe ob upoštevanju pogojev in meril v skladu s prejšnjim členom.

(4) Člana nadzornega sveta, ki je predstavnik delavcev, imenuje svet delavcev v skladu z določbami zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, ter ob upoštevanju pogojev in meril iz prejšnjega člena tega zakona in z imenovanjem seznanj skupščino družbe.

(5) Občina Sežana imenuje člana nadzornega sveta in z imenovanjem seznanj skupščino družbe.

(6) Posamezniki, ki so se v skladu z javnim pozivom prijavili v postopek nominacije za člana nadzornega sveta, ki ga imenuje skupščina družbe, morajo biti akreditirani s strani kadrovske komisije SDH in vpisani v evidenco akreditiranih potencialnih kandidatov za člane organov vodenja ali nadzora družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljnjem besedilu: evidenca), sicer nominacijskega postopka ne morejo opraviti. Če ob prijavi v nominacijski postopek v evidenco še niso vpisani, lahko vlogo za akreditacijo oddajo naknadno prek spletnega portala kadrovske komisije SDH. O akreditaciji in vpisu v evidenco odloči kadrovska komisija SDH, s čimer potrdi, da posameznik izpolnjuje splošne pogoje za člana organov vodenja ali nadzora družb s kapitalsko naložbo države. Za postopek akreditacije in vodenje evidence se uporabljajo pravila, ki veljajo za SDH.

(7) Za člane nadzornega sveta družbe, ki jih imenuje skupščina družbe, so lahko imenovani le nominirani kandidati. SDH predloži ministrstvu seznam vseh nominiranih kandidatov.

(8) Izbor in imenovanje članov nadzornega sveta družbe, ki jih imenuje skupščina družbe, opravi skupščina družbe tako, da imenuje tri člane iz seznama nominiranih kandidatov. Enako velja v primeru predčasnega prenehanja mandata katerega od članov nadzornega sveta skupščine, ki jih imenuje skupščina družbe.

(9) Naloge SDH iz tega člena in nadomestilo za izvedene naloge SDH se podrobneje uredijo v pogodbi med ministrstvom in SDH.

52. člen **(odpoklic člana nadzornega sveta družbe)**

Člana nadzornega sveta družbe, ki ga je imenovala skupščina družbe, lahko ta odpokliče, če:

- se naknadno ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev za imenovanje;
- trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
- ne opravlja nalog člana ali jih opravlja nevestno ali nestrokovno;
- se naknadno ugotovi, da pred imenovanjem ni razkril okoliščin, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, ali je navedel lažne podatke;
- opravlja funkcije, ki so nezdružljive s funkcijo člana;
- sam tako odloči z odstopno izjavo.

53. člen **(strokovni svet)**

(1) Strokovni svet obravnava strokovna vprašanja in daje mnenja k strokovnim podlagam za izvajanje nalog iz 12. člena tega zakona.

(2) Strokovni svet sestavlja največ pet članov z mandatno dobo petih let. Nadzorni svet pri imenovanju skrbi, da so v članstvu ustrezno zastopana znanja in kompetence na področjih delovanja strokovnega sveta, še posebej vzreje in reje konj ter konjenišva.

(3) Enega člana strokovnega sveta imenuje nadzorni svet družbe na predlog Združenja rejcev lipicancev Slovenije, preostale člane strokovnega sveta imenuje nadzorni svet družbe na podlagi javnega poziva iz kroga strokovnjakov na področju varovanja kulturnih in naravnih vrednot, vzreje in reje konj, veterine, biotehnoških in zooloških znanosti, dobrobiti živali, konjenišva, klasične šole jahanja, digitalizacije in priprave informacij za genetsko vrednotenje. Za javni poziv iz prejšnjega stavka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki določa javni poziv za člane nadzornega sveta družbe.

(4) Strokovni svet:

- podaja mnenje glede predlogov uprave, ki se nanašajo na normative za rejo in vzrejo lipicancev;
- izvaja nadzor nad vodenjem izvirne rodovniške knjige;
- podaja mnenje o predlogu posloводства glede klasifikacije črede lipicanskih konj s selekcijo;
- daje soglasje k letnemu načrtu prevedb;
- podaja mnenje glede predloga posloводства za sprejetje letnega načrta pripustov;
- podaja soglasje k letnemu paritvenemu načrtu;
- podaja priporočila glede smernic za trenersko in učno delo v konjeništvu in klasični šoli jahanja;
- potrjuje letni program usposabljanja kadrov in šolanja konj;
- podaja mnenje k letnemu poročilu;
- podaja mnenje s področja svojih pristojnosti, ki je namenjeno pripravi razvojne strategije iz 10. člena tega zakona in poslovnega načrta iz 11. člena tega zakona;
- podaja mnenje glede stanja strokovnega dela s konji s poudarkom na zdravju, dobrobiti in delovni sposobnosti konjev;
- imenuje komisijo za letni pregled Kobilarne Lipica, ki oceni izvajanje rejskega in selekcijskega programa, pogoje reje in šolanja konj ter upravljanje površin, namenjenih reji konj, strokovne preglede dela s konji s poudarkom na zdravju, dobrobiti in delovni sposobnosti konjev;
- podaja mnenje k uporabi konjev, ki sestavljajo splošno populacijo črede, pri izvajanju sekundarnih dejavnosti;
- podaja predloge upravi s področja svojih pristojnosti;
- podaja predloge glede izvajanja ukrepov varstva kulturnih in naravnih vrednot.

(5) Za člana strokovnega sveta je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- ni bila obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper premoženje ali gospodarstvo in ni v kazenskem postopku z že vloženo pravnomočno obtožnico zoper njo za kaznivo dejanje zoper premoženje ali gospodarstvo;
- njene izkušnje kažejo na potrjeno znanstveno oziroma strokovno odličnost;
- ima izobrazbo na področjih dela strokovnega sveta;
- ni fizična oseba, ki ima ali je v zadnjih šestih mesecih imela funkcijo v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana.
- je časovno razpoložljiva in bo časovno razpoložljiva med opravljanjem funkcije.

54. člen **(uprava)**

(1) Uprava je organ družbe, ki vodi posle družbe; na podlagi javnega poziva jo imenuje nadzorni svet družbe. Mandatna doba članov uprave je pet let.

(2) Uprava ima največ tri člane:

- direktorja družbe kot generalnega direktorja,
- direktorja za področje konjereje in konjenišva in
- direktorja za področje turizma.

(3) Uprava vodi posle družbe v skladu z razvojno strategijo iz 10. člena tega zakona in poslovnim načrtom iz 11. člena tega zakona. Za svoje delo sprejme poslovnik s predhodnim soglasjem nadzornega sveta družbe.

(4) Za upravo družbe se poleg določb po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, smiselno uporabljajo tudi določbe glede nezdržljivosti opravljanja funkcije, prepovedi članstva in dejavnosti, prepovedi in omejitev sprejemanja daril in omejitev poslovanja, ki veljajo za poklicne funkcionarje, prijave premoženjskega stanja in določbe o lobiranju.

(5) Generalni direktor predstavlja in zastopa družbo, skrbi za enotnost in usklajenost usmeritev ter je pristojen za sklepanje pravnih poslov v imenu družbe.

(6) Uprava:

- vodi delo družbe na področju nalog iz 12. člena tega zakona v skladu s sprejeto strategijo razvoja, poslovnim načrtom in odločitvami uprave v okviru pristojnosti in pooblastil, ki jih določi nadzorni svet družbe, in
- vodi delo družbe na področju izvajanja nalog iz 13. člena tega zakona v skladu s sprejeto razvojno strategijo, poslovnim načrtom in odločitvami uprave v okviru pristojnosti in pooblastil, ki jih določi nadzorni svet družbe.

(7) Za člana uprave je lahko imenovana oseba, ki ob pogojih, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še naslednja dodatna merila in pogoje:

- ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje;
- ima deset let delovnih izkušenj, od tega vsaj štiri leta na vodstvenih položajih za generalnega direktorja, oziroma ima pet let delovnih izkušenj za direktorja za področje konjereje in konjeništa in direktorja za področje turizma ter dosega pri svojem delu dobre primerljive rezultate;
- ima znanje angleškega jezika na ravni vsaj B2 po skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike (CEFR);
- izkazuje odličnost pri načrtovanju in vodenju, kar dokazuje s pripravljeno vizijo in načrtom dela;
- ni bila obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper premoženje ali gospodarstvo in ni v kazenskem postopku z že vloženo pravnomočno obtožnico zoper njo za kaznivo dejanje zoper premoženje ali gospodarstvo;
- ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, po tem ali drugem zakonu nezdržljiva s članstvom v nadzornem organu ali organu vodenja gospodarske družbe, in take funkcije ni opravljala v preteklih šestih mesecih;
- nima ali v zadnjih dvanajstih mesecih ni imela funkcije v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana.

(8) Nadzorni svet družbe objavi javni poziv za imenovanje članov uprave najmanj štiri mesece pred potekom mandata člana uprave. Z javnim pozivom se določijo način, postopek, roki, dokazila in dokumentacija za prijavo za člane uprave. Vsaka prijava mora vsebovati:

- motivacijsko pismo, v katerem kandidat predstavi osebno voljo za delo,
- vizijo in načrt dela družbe oziroma področja dela,
- življenjepis kandidata,
- vsa dokazila, s katerimi kandidat dokazuje izpolnjevanje meril in pogojev iz prejšnjega odstavka.

(9) Nadzorni svet lahko za presojo izpolnjevanja meril in pogojev pooblasti SDH, ki presojo opravi ob smiselni uporabi določb 51. člena tega zakona.

(10) Kršitev dolžnosti na podlagi tega zakona ali aktov upravljanja je hujša kršitev obveznosti člana uprave. Za razrešitev člana uprave se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

(11) Člani uprave, njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe ne smejo biti v poslovnem razmerju z družbo izven mandata, ki ga imajo kot člani uprave. Za poslovno razmerje se šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih so člani uprave družbe ter njihovi ožji družinski člani in z njimi povezane pravne osebe odjemalci običajnih proizvodov in storitev družbe po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.

(12) Ožji družinski člani iz prejšnjega odstavka so zakonec, otroci, posvojenci, starši, posvojitelji, bratje, sestre in osebe, ki s posameznikom živijo v skupnem gospodinjstvu ali v zunajzakonski skupnosti.

(13) Prejemke članov uprave določi nadzorni svet družbe v skladu s politiko prejemkov, ki jo sprejme skupščina družbe.

55. člen **(pristojnosti uprave)**

(1) Uprava je odgovorna za vse odločitve upravljanja družbe. Posle družbe vodi samostojno in na lastno odgovornost v skladu s sprejetimi akti upravljanja. Akt o ustanovitvi družbe lahko določi, da sme uprava naslednje vrste poslov opravljati samo v soglasju z nadzornim svetom ali skupščino družbe, in sicer:

- pravne posle, katerih vrednost enega posla ali več povezanih poslov skupaj presega 100.000 eurov, razen če so ti posli že predvideni v sprejetem poslovnem načrtu iz 11. člena tega zakona;
- pripravo poslovnega načrta iz 11. člena tega zakona.

(2) Vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti uprave, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

X. NADZOR

56. člen **(nadzor nad upravljanjem)**

Za nadzor nad upravljanjem Kobilarne Lipica v imenu Republike Slovenije je pristojno ministrstvo, pri čemer pri nadzoru izvajanja nalog, ki se:

- nanašajo na vzrejo in rejo lipicancev, sodeluje ministrstvo, pristojno za živinorejo,
- nanašajo na varovanje naravnih vrednot in prostora, sodeluje ministrstvo, pristojno za naravne vire in prostor,
- nanašajo na varovanje kulturne dediščine, sodeluje ministrstvo, pristojno za kulturo.

57. člen **(strokovni nadzor)**

(1) Za nadzor strokovnih odločitev in ravnanj na področju skrbi in gospodarjenja s kulturnimi in naravnimi vrednotami, ki zajemajo zlasti rejo in vzrejo lipicancev, delo z lipicanci in razvoj črede lipicanskih konj, vključno z veterinarsko oskrbo, učenjem, konjeništvom, delom z lipicanskimi konji pod sedlom in v vpregi, urejanje, vzdrževanje in kmetovanje na posestvu, vključno z zagotavljanjem virov za preskrbo črede lipicanskih konj, lahko ministrstvo po lastni presoji imenuje strokovno skupino za izvedbo strokovnega nadzora, ki je sestavljena iz strokovnjakov raziskovalnih institucij s področja biotehnologije, živinoreje in veterine.

(2) Pri opravljanju nalog nadzora ima organ iz prejšnjega odstavka pravico:

- pregledati prostore, delovna sredstva, pogodbe, listine in druge dokumente, vzeti vzorce lipicancev in krme ter opraviti preiskave vzetih vzorcev,
- spremljati letno poročilo in razvojno strategijo Kobilarne Lipica ter
- opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom nadzora.

(3) O opravljenem strokovnem nadzoru strokovna skupina iz prvega odstavka tega člena pripravi poročilo o strokovnem nadzoru z ugotovitvami in priporočili ter ga predloži ministrstvu. Ministrstvo s poročilom strokovnega nadzora, vključno z ugotovitvami in priporočili, seznaní nadzorni svet in upravo družbe.

58. člen **(pristojni inšpektorati)**

(1) Izvajanje varstva kulturne dediščine nadzira inšpektorat, pristojen za kulturno dediščino.

(2) Izvajanje vzreje in reje lipicancev nadzira inšpektorat, pristojen za živinorejo.

(3) Izvajanje zdravstvenega varstva in razmnoževanja živali nadzira inšpektorat, pristojen za veterino.

59. člen
(prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če na spomeniškem območju Kobilarne Lipica ravna v nasprotju z varstvenim režimom, določenim v 31. členu tega zakona, ali ne upošteva katere od prepovedi, določenih v 32. členu tega zakona.

(2) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 100 do 500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

60. člen
(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem prekrškovnem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

61. člen
(zaznamba statusa kulturnega spomenika)

(1) Pristojno sodišče po uradni dolžnosti v zemljiški knjigi zaznamuje status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v tretjem odstavku 21. člena tega zakona.

(2) Ob zaznambi statusa kulturnega spomenika iz prejšnjega odstavka se v zemljiški knjigi izbriše zaznamba kulturnega spomenika na podlagi Zakona o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – odl. US, 19/14, 38/16).

62. člen
(ureditev statusnih vprašanj)

(1) Z dnem začetka veljavnosti tega zakona družba Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., nadaljuje poslovanje kot družba iz prvega odstavka 9. člena tega zakona.

(2) Družba v največ šestih mesecih od začetka veljavnosti tega zakona pripoji družbo Kobilarna Lipica, d. o. o., in je njena univerzalna pravna naslednica.

(3) Vlada v največ šestih mesecih od začetka veljavnosti tega zakona izpelje postopke nominacije, izbora in imenovanja članic in članov nadzornega sveta družbe v skladu s tem zakonom.

(4) Obstoječi organi družbe Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., opravljajo svoje obveznosti do imenovanja organov družbe v skladu s tem zakonom, obstoječi organi družbe Kobilarna Lipica, d. o. o., pa do izvedbe pripojitve iz drugega odstavka tega člena.

(5) Zaposleni v družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., z dnem njene pripojitve nadaljujejo delo v družbi kot univerzalnem pravnem nasledniku.

63. člen
(posledice pripojitve)

Zaradi izvedbe pripojitve morata družbi Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., in Kobilarna Lipica, d. o. o., pripraviti letno poročilo v skladu z 22. členom Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE).

64. člen
(rok za pripravo razvojne strategije)

Družba najpozneje v enem letu od začetka veljavnosti tega zakona pripravi razvojno strategijo iz prvega odstavka 10. člena tega zakona in jo predloži vladi v sprejetje.

65. člen
(načrt upravljanja)

Za načrt upravljanja iz četrtega odstavka 10. člena tega zakona se šteje Načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica, ki ga je 25. maja 2022 s sklepom št. 32200-6/2022/2 sprejela vlada.

66. člen
(rok za pripravo inventarne knjige)

Pristojni muzej v sodelovanju z zavodom v enem letu po začetku veljavnosti tega zakona pripravi inventarno knjigo stavbne opreme v kulturnih spomenikih, opreme kapele sv. Antona Padovanskega, zbirke likovnih del Avgusta Černigoja, muzejske zbirke Kobilarne Lipica in parkovne plastike – forme vive iz petega odstavka 34. člena tega zakona.

67. člen
(pravilnik o reji in vzreji lipicancev)

Pravilnik o reji in vzreji lipicanskih konj v Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 143/22) še naprej velja kot predpis iz prvega odstavka 43. člena tega zakona, ki določa normative o reji in vzreji lipicancev.

68. člen
(prenehanje veljavnosti pogodb)

(1) Koncesijska pogodba o izvajanju nalog javne službe št. C2130-20-080008 z dne 29. januarja 2020, spremenjena z Dodatkom št. 1 z dne 26. maja 2020, Dodatkom št. 2 z dne 28. decembra 2021, Dodatkom št. 3 z dne 5. maja 2022, Dodatkom št. 4 z dne 13. aprila 2023 in Dodatkom št. 5 z dne 7. marca 2024, velja do sklenitve pogodb iz 15. člena tega zakona.

(2) Pogodba o najemu nepremičnin št. C2130-19-090044 z dne 25. novembra 2019 velja do sklenitve pogodbe iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona.

69. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem začetka veljavnosti tega zakona preneha veljati Zakon o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18).

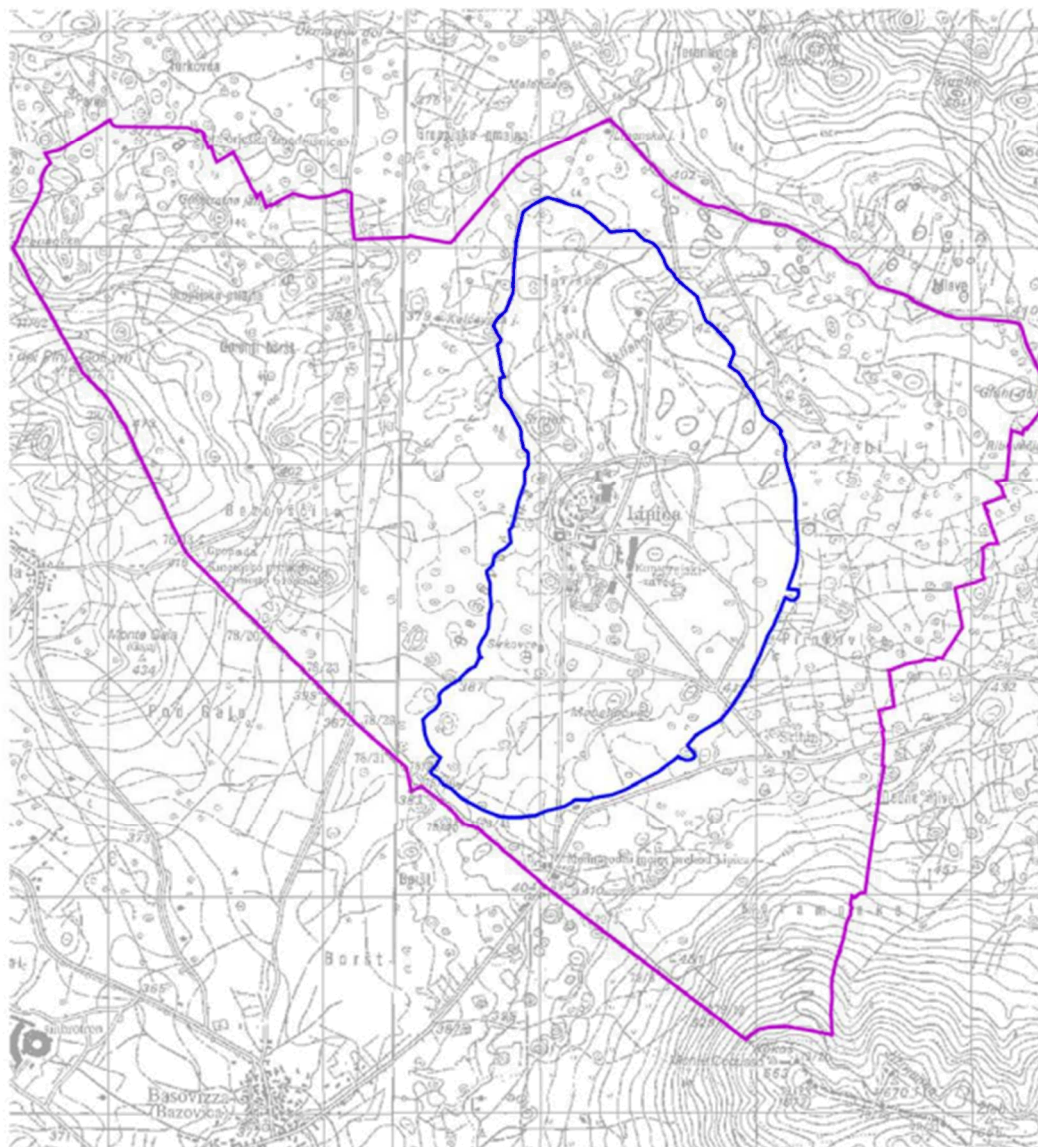
70. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Priloga: Informativni prikaz meja spomeniškega območja in vplivnega območja na publikacijski topografski karti

Republika Slovenija
Ministrstvo za kulturo
Maistrova 10, 1000 Ljubljana
Datum izrisa: 11. 9. 2017

Register nepremične kulturne dediščine

TK25 TRST 028-4-1, DIVAČA 028-4-2

Vir podatkov:
- REGISTER NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE, Ministrstvo za kulturo RS

Vir za kartografsko osnovo:
- Temeljna topografska karta 1 : 25000, digitalni katastrski načrt, Geodetska uprava RS

Merilo izrisa: 1 : 30000

Lipica - Kobilarna Lipica, EŠD 7245

 meja spomeniškega območja

 meja vplivnega območja

(Odluk o razglasitvi Kraške kulturne krajine
v Lipici za kulturni spomenik državnega
pomena, UL RS, št. 57/10)

II OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

V členu je opredeljena vsebina zakona, in sicer se v zakonu urejajo status Kobilarne Lipica in upravljanje premoženja, ki je v lasti Republike Slovenije in je namenjeno za opravljanje nalog Kobilarne Lipica (tako na posestvu Kobilarne Lipica kot tudi zunaj tega posestva), skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami Kobilarne Lipica in njihovo trženje, vse z namenom uresničevanja javnega interesa, doseganja kulturnih, naravovarstvenih, gospodarskih in razvojnih ciljev Kobilarne Lipica. To je tudi vodilo pri določitvi poslanstva, vizije, načel, ciljev in organiziranosti Kobilarne Lipica.

K 2. členu

V členu so opredeljeni posamezni izrazi, uporabljeni v besedilu zakona, z namenom jasnosti in boljše preglednosti besedila. Zaradi jasnosti poudarjamo opredelitev izraza Kobilarna Lipica, ki se uporablja v vsem besedilu zakona in pomeni matična kobilarna lipicancev, ki je spomeniško območje državnega pomena (EID 1-07245) in obsega kraško krajino, preoblikovano za potrebe paše konj, vključno z grajenimi strukturami, čredo lipicanskih konj, znanja, veščine in procese za rejo in vzrejo lipicancev, pravice intelektualne lastnine in premoženje v lasti Republike Slovenije. Za samo spomeniško območje državnega pomena (Lipica – Kobilarna Lipica, EID 1-07245) pa se uporablja izraz posest Kobilarne Lipica. Izraz nepremično premoženje zunaj posestva Kobilarne Lipica pomeni posestvo Ravne z neposredno okolico, ki so kmetijska zemljišča v lasti Republike Slovenije v katastrski občini Kal (2499), na katerih poteka vzreja mladih lipicancev, in nepremičnine, ki jih ima Republika Slovenija v lasti na vplivnem območju Kobilarne Lipica, in je namenjeno vzreji lipicancev. Izraz posestvo Ravne pomeni nepremično premoženje v katastrski občini Kal (2499), na katerem poteka vzreja mladih lipicancev in ki obsega nepremičnine 2508/1, 2508/2, 2508/3, 2518/4, 2503/1, 2503/2, 2507/1, 2507/2, 2509/1, 2509/3, 2509/8, 2526, 2528, 2537, 2539, 2542/2, 2542/5, 2544, 2552, 2561, 2563/1, 2567/2, 2568/2. Izraz vplivno območje Kobilarne Lipica pomeni kulturni spomenik državnega pomena Lipica – kraška kulturna krajina, EID 1-024521, razglašen z Odlokom o razglasitvi Kraške kulturne krajine v Lipici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 57/10). Ločimo med izrazoma lipicanec, ki je slovenska avtohtona plemenita pasma konj svetovnega ugleda, nastala z načrtnim zgodovinskim razvojem pasme na slovenskem Krasu v Kobilarni Lipica, in čreda lipicanskih konj, ki so vsi lipicanci v lasti Republike Slovenije, vključno s konji, ki so v pogodbeni reji. Poleg tega poudarjamo izraz kulturne in naravne vrednote, ki pomeni celoto predmeta zaščite in varovanja ter zajema čredo lipicanskih konj, kulturno dediščino v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, in naravne vrednote v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, ki so predmet zaščite po tem zakonu.

K 3. členu

S tem členom se določata poslanstvo in vizija Kobilarne Lipica, ki sta temelj, iz katerega izhajajo celoten smoter in koncept zakonskih rešitev v nadaljnjih členih, ter vodilo pri upravljanju Kobilarne Lipica v najširšem pomenu in nalogah države oziroma ministrstev na podlagi tega zakona. Poslanstvo – temeljni namen – Kobilarne Lipica je ohranjanje genetske pestrosti in razvoj črede lipicanskih konj, ohranjanje in razvoj lipicanca in konjenišтва, varovanje kulturnih in naravnih vrednot ter predstavljanje teh vrednot javnosti in izobraževanje o njih. Vizija – glavna usmeritev – Kobilarne Lipica pa je biti svetovno prepoznavna matična kobilarna lipicancev, ki bo s sožitjem med konji, ljudmi, tradicijo in okoljem najboljši zgled skrbi in gospodarjenja s kulturnimi in naravnimi vrednotami ter trženje vrhunskih storitev za ljubitelje, obiskovalce in goste.

K 4. členu

Zaradi pomena Kobilarne Lipica kot matične kobilarne lipicancev s pripadajočo snovno in nesnovno kulturno dediščino, čredo lipicanskih konj in drugim premoženjem ter poslanstvom, ki je v javno korist, je Republika Slovenija Kobilarni Lipica priznala poseben status zaščite in varovanja. Ta zahteva vključuje tudi izključno in trajno lastništvo Republike Slovenije ter prepoved odtujitve in obremenitve premoženja v Kobilarni Lipica, razen v primerih in po postopkih, ki so določeni s tem zakonom (čreda lipicanskih konj, premično premoženje na spomeniškem območju, ki ni kulturna dediščina in ni potrebno za opravljanje nalog po tem zakonu). Država določi, da je Kobilarna Lipica strateška naložba. Prostorska ureditev posestva Kobilarne Lipica se določi z državnim prostorskim načrtom. Zaradi zagotavljanja prostorsko usklajenih in medsebojno dopolnjujočih se razmestitev dejavnosti območje državnega prostorskega načrta lahko vključuje tudi vplivno območje, če so ureditve usklajene z dejavnostmi, ki prispevajo k ohranjanju in promociji kulturnih in naravnih vrednot vplivnega območja.

K 5. členu

Ta člen določa premoženje, ki je v Kobilarni Lipica, ter omejitve njegove odtujitve in obremenitve. To premoženje obsega čredo lipicanskih konj, nepremičnine na posestvu Kobilarne Lipica, vključno z grajenimi strukturami, in nepremično premoženje zunaj posestva Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije, pravice intelektualne lastnine, povezane s Kobilarno Lipica, in premičnine, ki so v lasti Republike Slovenije. Po sprejetju ZKL-1 je bila med Republiko Slovenijo in Javnim zavodom Kobilarna Lipica sklenjena Pogodba o prenosu sredstev iz poslovnih knjig Javnega zavoda Kobilarna Lipica v poslovne knjige takratnega Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije (MGRT), ki je bilo pristojno tudi za področje turizma. Priloga navedene pogodbe je tudi seznam nepremičnega premoženja, črede lipicanskih konj, premične kulturne dediščine in pravic intelektualne lastnine. Nepremičnega premoženja na posestvu Kobilarne Lipica in zunaj posestva Kobilarne Lipica, ki je v lasti Republike Slovenije, ki je namenjeno izvajanju nalog tega zakona, ni dovoljeno odtujiti ali kakor koli obremeniti, razen če ta zakon opredeljuje drugače. Navedena omejitev velja tudi za plemensko jedro črede lipicanskih konj, premično kulturno dediščino in pravice intelektualne lastnine. Družba lahko odda v najem nepremično premoženje na posestvu Kobilarne Lipica, če se ne uporablja za opravljanje nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote in gospodarjenja z njimi. Družba lahko proda, odda v najem in odtuji premično premoženje, ki je v lasti Republike Slovenije na posesti Kobilarne Lipica ter ni kulturna dediščina in ni potrebno za upravljanje Kobilarne Lipica, ter lahko proda, odda v najem ali odtuji posamezne konje iz črede lipicanskih konj, ki niso potrebni za opravljanje nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote in gospodarjenja z njimi, če to ne ogroža dolgoročnega zagotavljanja plemenskega jedra črede lipicanskih konj. Prihodki od navedenih razpolaganj pripadajo Republik Sloveniji, izjema so prihodki od oddaje stanovanj in drugih prostorov na posestvu Kobilarne Lipica v najem. Kobilarna Lipica namreč dobi v upravljanje celotno nepremično premoženje, za kar plačuje 3 odstotke prihodkov od nalog trženja s kulturnimi in naravnimi vrednotami. Zaradi tega je pomembno, da se najemnine opredelijo kot prihodek družbe, da ne pride do dvojnega plačevanja s strani družbe. Poudarjeno je, da je pogodba, ki je sklenjena v nasprotju s temi določbami, nična.

K 6. členu

Upravljanje Kobilarne Lipica kot kompleksne celote premoženja ter znanja in tradicije z določenim poslanstvom in vizijo zajema naloge, ki se vsebinsko in operativno umeščajo v dva med seboj odvisna sklopa. Prvi sklop obsega naloge skrbi za kulturne in naravne vrednote Kobilarne Lipica in gospodarjenja z njimi – to so naloge, ki so usmerjene v ohranjanje in razvoj lipicanca, črede lipicanskih konj in konjenišva po izročilu klasične jahalne šole ter ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot Kobilarne Lipica ter zagotavljanje pogojev za to. Gre za naloge, s katerimi se udeležujejo elementi poslanstva Kobilarne Lipica, vezani na ohranjanje genetske pestrosti in razvoj črede lipicanskih konj, ohranjanje in razvoj lipicanca in konjenišva ter varovanje kulturnih in naravnih vrednot. Te naloge omogočajo drugi sklop nalog in so njegova podstat – to je trženje kulturnih in naravnih vrednot in z njimi povezanih storitev, kar vključuje izvajanje gospodarskih in turističnih dejavnosti Kobilarne Lipica. Ta sklop nalog omogoča, da se rezultati skrbi za kulturne in naravne vrednote Kobilarne Lipica in gospodarjenja z njimi, zlasti so v ospredju lipicanci in njihove dejavnosti in znanja, predstavijo javnosti, in sicer na privlačen način v celoviti turistični ponudbi, vendar z upoštevanjem primarnosti in občutljivosti konjev in drugih vrednot Kobilarne Lipica. Obveza usklajenosti obeh sklopov upravljanja Kobilarne Lipica, izrecno navedena v členu, izhaja iz same narave vrednot in premoženja Kobilarne Lipica.

K 7. členu

V členu so posebej poudarjena načela, ki so temeljni principi družbe Kobilarna Lipica, d. o. o., pri upravljanju Kobilarne Lipica. Ta načela so vodilo za družbo in njene organe pri njihovem delovanju ter za druge deležnike in resorna ministrstva in vlado v okviru njihovih nalog in pooblastil, povezanih z upravljanjem Kobilarne Lipica. Gre za naslednji načeli: načelo gospodarnosti, odgovornosti, preglednosti in javnega interesa ter načelo korporativnega upravljanja. Posebej poudarjamo dolžnost upoštevanja načel in smernic OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti. Eden od temeljnih ciljev zakona je vzpostaviti pravni okvir upravljanja Kobilarne Lipice, ki uresničuje načela in smernice korporativnega upravljanja, s tem členom pa ta načela in smernice jasno zavezujejo tudi družbo Kobilarna Lipica, d. o. o., ter njene organe in druge deležnike pri njihovem delovanju.

K 8. členu

Določeni so cilji upravljanja Kobilarne Lipica, ki so tudi cilji tega zakona in usmeritev delovanja družbe Kobilarna Lipica, d. o. o., ki upravlja Kobilarno Lipico, ter njenih organov in vseh resornih ministrstev in vlade v okviru njihovih nalog in pooblastil po tem zakonu. Cilji upravljanja Kobilarne Lipica so varstvo in razvoj konjereje in konjenišva po izročilu klasične jahalne šole, dolgoročno ohranjanje kulturnih in naravnih vrednot, varstvo in razvoj spomeniškega območja Kobilarne Lipica, pospešen razvoj Kobilarne

Lipica, uresničevanje poslanstva in vizije Kobilarne Lipica ter spodbujanje trajnostnega razvoja na vplivnem območju Kobilarne Lipica.

K 9. členu

V členu je določeno, da Kobilarno Lipica upravlja gospodarska družba, ki je v izključni lasti Republike Slovenije, ta pa poslovnega deleža v njej ne sme deliti ali prenesti na drugo osebo. Družba Kobilarna Lipica, d. o. o., je določena kot upravljavec nepremičnega premoženja, ki je v lasti Republike Slovenije, in sicer (1) na posestvu Kobilarne Lipica (parcelne številke so določene v tretjem odstavku 21. člena tega zakona) in (2) zunaj posestva Kobilarne Lipica, kar pa obsega (i) posestvo Ravne v katastrski občini Kal (2499) in zajema parcelne številke, določene v četrti alineji 2. člena tega zakona, ter (ii) vplivno območje Kobilarne Lipica, ki zajema parcelne številke iz Odloka o razglasitvi Kraške kulturne krajine v Lipici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 57/10). Navedene parcelne številke so parcelne številke v času sprejetja zakona. Če bi se nepremičnine spremenile (na primer zaradi geodetskih in drugih postopkov) in bi nastale nove nepremičnine in z njimi povezane nove parcelne številke, veljajo določbe tega zakona tudi za novonastale nepremičnine in nove parcelne številke. Glavna usmeritev družbe je izpolnjevanje ciljev upravljanja Kobilarne Lipica. Določena je tudi firma družbe – Kobilarna Lipica, d. o. o. Celostno upravljanje Kobilarne Lipica znotraj enega subjekta narekujejo narava in odvisnost med obema sklopa upravljanja Kobilarne Lipica, ki je podano v obrazložitvi k 6. členu, in izkušnje z nepotrebnimi dodatnimi formalnostmi, dejavnostmi in večjo nepreglednostjo, ki izhajajo iz ločitve teh funkcij na dve, čeprav povezani pravni osebi (kot je bilo uvedeno z Zakonom o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18)). V skladu z naravo nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote Kobilarne Lipica, katerih izvajanje je v javno korist, ter gospodarjenja z njimi družba te naloge opravlja za Republiko Slovenijo – to je v imenu in za račun Republike Slovenije. Trženje teh vrednot Kobilarne Lipica in z njimi povezanih storitev pa družba izvaja v lastnem imenu in za svoj račun, pri čemer se mora celoten dobiček družbe nameniti razvoju izvajanja nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote Kobilarne Lipica in gospodarjenja z njimi. Naloge, ki jih ima Republika Slovenija glede upravljanja Kobilarne Lipica, operativno izvaja ministrstvo, pristojno za turizem. Ministrstvo, pristojno za turizem, se v sklopu medresorskega usklajevanja v skladu s poslovníkom, ki ureja delo Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada), usklajuje z drugimi resorji, pristojnimi za posamezne vidike upravljanja, reje in vzreje konj, konjenišva ter varovanja kulturnih in naravnih vrednot in upravljanja državnega premoženja. V zadnjem odstavku tega člena je tudi izrecno navedeno, da za družbo ne velja plačni sistem za javni sektor. Že veljavni Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18, 204/21 in 139/22) v 1. točki 2. člena določa, da javna podjetja in gospodarske družbe, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost, niso del javnega sektorja po tem zakonu. Z besedilom sedmega odstavka želimo doseči, da tako ostane tudi v prihodnje, četudi bi se Zakon o sistemu plač v javnem sektorju morebiti v tem delu naknadno spremenil. Gre namreč za zelo posebne poklice (kočijaž, konjar, hlevnar in tako dalje), ki jih je že sicer težko pridobiti na trgu dela.

K 10. členu

V členu je podlaga za pripravo in sprejetje dveh temeljnih dokumentov, ki določata srednjeročne usmeritve upravljanja Kobilarne Lipica za dosedanje ciljev upravljanja – to sta razvojna strategija Kobilarne Lipica za obdobje desetih let in načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica za obdobje petih let. Z razvojno strategijo Kobilarne Lipica se določijo strateški cilji razvoja Kobilarne Lipica in ukrepi za njihovo uresničitev ter najmanj smernice in cilji glede določenih področij, med drugim glede razvoja črede lipicanskih konj, konjereje in konjenišva. Razvojna strategija vsebuje tudi smernice in cilje glede vsebin načrta upravljanja spomeniškega območja, zato mora biti ta usklajen z veljavno razvojno strategijo. V členu so določene tudi minimalne vsebine načrta upravljanja spomeniškega območja, med drugim mora vključevati tudi načrt dejavnosti s finančnim okvirom. Oba dokumenta s sodelovanjem resornih ministrstev pripravi družba in sprejme vlada. Pri pripravi razvojne strategije sodeluje tudi občina Sežana. Pred sprejetjem družba za načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica pridobi mnenje pristojnih organizacij za varstvo kulturne dediščine, ki so v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine, Zavod za varstvo kulturne dediščine (za nepremično kulturno dediščino), koordinator varstva nesnovne dediščine (Slovenski etnografski muzej) in pristojni muzej, ter mnenje organa, pristojnega za varstvo narave, ki je v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave. Navedene organizacije so pomemben deležnik pri načrtu upravljanja, ki mora varovati naravo in kulturno dediščino. Razvojna strategija Kobilarne Lipica in načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica sta osnova za pripravo poslovnih načrtov družbe in druge odločitve organov družbe.

K 11. členu

V členu sta določeni obveznost priprave in vsebina poslovnega načrta družbe, ki ga pripravi družba in ga predloži ministrstvu do 30. novembra tekočega leta za prihodnje poslovno leto, ministrstvo pa poslovni načrt družbe predloži skupščini v sprejetje. Zaradi nalog po tem zakonu, vključno s tem, da je ministrstvo, pristojno za turizem, nosilec proračunske postavke za financiranje skrbi za kulturne in naravne vrednote Kobilarne Lipica in gospodarjenja z njimi, se poslovni načrt pošlje skupščini v sprejetje. Poslovni načrt družbe v skladu z vsebinami razvojne strategije in načrta upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica vsebuje dejavnosti, ukrepe, cilje in kazalnike upravljanja v imenu in za račun Republike Slovenije (to je skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami), pri čemer mora med drugim vsebovati klasifikacijo črede lipicanskih konj in stroške, ki jih družba namerava zaračunati Republiki Sloveniji za upravljanje v njenem imenu in za njen račun. Obvezni del poslovnega načrta je tudi ocena prihodkov in poslovnega izida družbe iz upravljanja Kobilarne Lipica in tudi trženja kulturnih in naravnih vrednot in z njimi povezanih storitev. Družbi posamezne sestavine, potrebne za pripravo poslovnega načrta, po potrebi in na poziv družbe pošljejo ministrstva, pristojna za živinorejo, za kulturno dediščino, za naravne vire in prostor ter za turizem, vsako s področja svojih pristojnosti, prav tako pa tudi pristojne organizacije v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kulturne dediščine: pristojna organizacija za varstvo nepremične kulturne dediščine, pristojna organizacija za varstvo nesnovne dediščine in pristojna organizacija za varstvo premične dediščine.

K 12. členu

V členu so določene naloge v zvezi s skrbjo za kulturne in naravne vrednote in gospodarjenjem z njimi. Med njimi so predvsem obveznosti, ki se nanašajo na rejo in vzrejo konj in konjeniške dejavnosti lipicancev ter vzdrževanje kulturne krajine in ohranjanje spomeniško zaščitenih vrednot Kobilarne Lipica. Na primer, organiziranje konjeniških tekmovanj v dresurnem jahanju in vprežni vožnji je dejavnost, ki je pomembna za ohranjanje konjeniškega športa v Sloveniji. Ta dejavnost sledi javnemu interesu na področju športa in načelom, določenim v zakonu, ki ureja šport.

K 13. členu

Ta člen opredeljuje naloge v zvezi s trženjem kulturnih in naravnih vrednot Kobilarne Lipica. Z njimi se lipicanci, njihove dejavnosti in znanja ter druga kulturna dediščina predstavijo javnosti, in sicer na privlačen način v celoviti turistični ponudbi z upoštevanjem primarnosti in občutljivosti lipicancev in drugih vrednot Kobilarne Lipica. Športna in rekreativna dejavnost vključuje golf, mini golf, disc gof, tenis, kolesarstvo, tek in tako dalje.

K 14. členu

Za uporabo nepremičnin in premičnin Republike Slovenije za izvajanje nalog trženja kulturnih in naravnih vrednot in z njimi povezanih storitev družba Kobilarna Lipica, d. o. o., plačuje del prihodkov od izvajanja teh nalog (letno nadomestilo). Ta del je določen na letni ravni v višini 3 odstotkov. Osnova za izračun nadomestila so čisti prihodki od prodaje na trgu. Uporabi se postavka AOP 110 Izkaza poslovnega izida, znižana za prihodke, prejete iz proračuna Republike Slovenije. Višina 3 odstotkov od prihodkov je bila določena tako, da so se primerjale ocenjene tržne najemnine za uporabo nepremičnin, ki se uporabljajo za pridobivanje prihodkov na trgu (nadomestilo za stavbno pravico za hotel Maestoso in najem drugih objektov).

Ministrstvo vsaka tri leta opravi revizijo višine letnega plačila. Na podlagi opravljene analize ustreznosti lahko vlada določi letno nadomestilo v drugačnem odstotku (ki ne sme biti nižji od 3 odstotkov). V členu sta določena način plačevanja z akontacijami in način obračuna letnega nadomestila z morebitnim poravnanjem akontacij letnega plačila z dejanskim obračunom letnega nadomestila. Družba ministrstvu do 31. marca tekočega leta pošlje vse podatke, potrebne za izračun višine letnega nadomestila za izvajanje nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote in gospodarjenja z njimi za preteklo leto. Ministrstvo do 30. aprila tekočega leta opravi dejanski obračun višine letnega nadomestila za izvajanje teh nalog za preteklo leto. Razliko med vplačanimi akontacijami in dejanskim obračunom pogodbeni stranki (družba in Republika Slovenija) v enkratnem znesku druga drugi poravnata v največ 30 dneh od dejanskega obračuna.

K 15. členu

Člen opredeljuje prihodke družbe glede na posamezen sklop nalog upravljanja Kobilarne Lipica. Družba pridobiva prihodke z opravljanjem nalog iz 12. (skrb in gospodarjenje) in 13. (trženje) člena tega zakona. Prihodki družbe iz naslova opravljanja nalog iz 12. člena tega zakona so prihodki iz državnega proračuna, prihodki iz naslova opravljanja nalog iz 13. člena tega zakona pa so pridobljeni na trgu (izvajanje storitev za njihove uporabnike). Naloge v zvezi s skrbjo za kulturne in naravne vrednote ter gospodarjenjem z

njimi opravlja družba v imenu in za račun Republike Slovenije ter za to prejema letno plačilo, ki je na podlagi poslovnega načrta družbe določeno s pogodbo, sklenjeno med Republiko Slovenijo in družbo, oziroma z dodatkom k tej pogodbi. V členu so določene tudi minimalne vsebine te pogodbe oziroma dodatka. Predvideni obseg nalog in višina letnega plačila za opravljene naloge iz 12. člena tega zakona se opredelita v poslovnem načrtu. Višina letnega plačila za opravljene naloge iz 12. člena, ki ne vključuje DDV, ne sme preseči zneska stroškov za izpolnjevanje obveznosti izvajanja nalog iz 12. člena.

Naloge v zvezi s trženjem kulturnih in naravnih vrednot opravlja družba v svojem imenu in za svoj račun kot tržno dejavnost in pri tem ustvarja prihodke na trgu s trženjem in prodajo turističnih proizvodov in storitev.

Izrecno je poudarjena tudi dolžnost družbe, da vodi ločeno računovodstvo v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi za sklope nalog upravljanja Kobilarne Lipica.

K 16. členu

Člen opredeljuje način izvajanja investicij in investicijskega vzdrževanja, kar je ena od glavnih nalog družbe, ki jih v okviru nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote Kobilarne Lipica in gospodarjenja z njimi izvaja v imenu in za račun Republike Slovenije. Pri tem mora družba delovati kot dober gospodarstvenik in izvajati določene naloge v celotni verigi – od načrtovanja do izvedbe. V strategiji se določajo investicije, ki se podrobneje opredelijo v letnem poslovnem načrtu, ki ga sprejme vlada.

K 17. členu

Člen opredeljuje pogoje uporabe premoženja Republike Slovenije z vsemi nepremičninami, premičninami, nesnovno dediščino in pravicami intelektualne lastnine, ki so v lasti Republike Slovenije. Premoženje, ki je potrebno za opravljanje nalog v zvezi s skrbjo za kulturne in naravne vrednote ter gospodarjenjem z njimi iz 12. člena, ima družba v brezplačni uporabi, premoženje, ki se uporablja za izvajanje nalog v zvezi s trženjem kulturnih in naravnih vrednot iz 13. člena, pa ima družba v odplačni uporabi in za uporabo tega premoženja Republiko Sloveniji plačuje letno nadomestilo v skladu s prvim odstavkom 14. člena tega zakona. Poudarjena je temeljna dolžnost družbe, da s premoženjem Republike Slovenije ravna s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika in v skladu z najboljšimi praksami stroke na področju konjereje, konjenišva, kmetovanja, upravljanja premoženja, vzdrževanja nepremičnin in poslovnih dejavnosti.

Za nemoteno izvajanje nalog družbe po tem zakonu je pomembno, da ima družba prednostno pravico do zakupa kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije, ki jih daje v zakup Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in so na vplivnem območju Kobilarna Lipica in zunaj spomeniškega območja.

K 18. členu

Člen navaja intelektualno lastnino, ki jo družba upravlja; sem spadajo podoba kulturnega spomenika Kobilarna Lipica, geografska označba lipicanec, druge znamke, registrirane pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino ali Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino, ki se nanašajo na Kobilarno Lipica, ter morebitne novoregistrirane znamke, ki se nanašajo na Kobilarno Lipica in so v lasti Republike Slovenije. Člen določa soglasje vlade za morebitni prenos pravic za uporabo navedenih znamk na tretje. Za uporabo navedenih pravic intelektualne lastnine pri upravljanju Kobilarne Lipica družba ne plačuje nadomestila.

K 19. členu

V tem členu je razglašena enota nepremične dediščine Lipica – Kobilarna Lipica EID 1-07245 za spomeniško območje državnega pomena.

K 20. členu

V tem členu so pojasnjeni pomen in kulturna vrednost spomeniškega območja Kobilarne Lipica za Republiko Slovenijo, predvsem z vidika pomena zaščite krajinskih, arhitekturnih, etnoloških in zgodovinskih značilnosti območja za nadaljnjo tradicionalno rejo in vzrejo lipicanskih konj, in njihova medsebojna povezanost.

K 21. členu

V tem členu so opredeljene vrednote, ki utemeljujejo razglasitev Kobilarne Lipica za spomenik državnega pomena, navedene so varovane sestavine spomeniškega območja stavbe in parcele, ki jih spomeniško območje obsega.

V nadaljnjih določbah (od 22. do 29. člena) so opredeljene tudi posamezne enote kulturne dediščine, ki se razglašajo za spomenike državnega pomena neposredno s tem zakonom in ne z odlokom vlade, kakor to predvideva zakon, ki ureja varstvo kulturne dediščine.

Pri določitvi in ureditvi spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov državnega pomena ureditev tega dela zakona ostaja enaka kot v Zakonu o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18).

K 22. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine Lipica – kapela sv. Antona Padovanskega (EID 1-03831). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 23. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – Velbanca (EID 1-09172). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 24. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – graščina z Galerijo Avgusta Černigoja (EID 1-09173). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 25. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – Stara depandansa (EID 1-09174). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 26. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – Jubilejni hlev (EID 1-27626). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 27. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – hlevi in jahalnica Na Borjači (EID 1-27627). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 28. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – hleva 9 in 10 (EID 1-27628). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 29. členu

S tem členom je v okviru spomeniškega območja Kobilarne Lipica za kulturni spomenik državnega pomena razglašena enota dediščine: Lipica – hotel Klub (EID 1-30496). Navedene so tudi značilnosti, vrednote, ki utemeljujejo razglasitev tega kulturnega spomenika, varovane sestavine spomenika ter stavbe in parcele, ki jih spomenik obsega.

K 30. členu

V tem členu je navedeno, v katerih dokumentih so določene meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov ter mesto hranjenja izvornikov. Meje spomeniškega območja in posameznih kulturnih spomenikov so določene na digitalnem katastrskem načrtu. Izvornike načrtov hranita Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Meji sta prikazani v merilu 1 : 30.000.

K 31. členu

Opredeljen je varstveni režim za spomeniško območje in posamezne spomenike, ki vključuje omejitve v zvezi s posegi v prostor ter ravnanji z nepremičninami in obveznostmi ohranjanja kulturne dediščine. Člen vsebuje tudi varstveni režim za ovrednoteno stavbno opremo in druge premičnine.

K 32. členu

Člen opredeljuje prepovedi ravnanja na spomeniškem območju in navaja dejavnosti, ki so prepovedane.

K 33. členu

Zaradi ohranjanja vizualne podobe krajine in spomeniškega območja so določene omejitve v zvezi z označevanjem oziroma postavljanjem oznak na spomeniškem območju. Število in mikrolokacije oznak se določijo v načrtu upravljanja spomeniškega območja.

K 34. členu

Strokovne naloge v zvezi z ohranjanjem nepremične dediščine opravlja Zavod za varstvo kulturne dediščine, ki izdaja tudi kulturnovarstvene pogoje in soglasja za vse posege na spomeniškem območju. Strokovne naloge v zvezi z varstvom in ohranjanjem premične dediščine pa opravlja pristojni muzej (to je Goriški muzej). Pristojni muzej in zavod podajata tudi predhodno soglasje za kakršen koli poseg v premično dediščino, ki je del spomeniškega območja. Določa tudi mesto hranjenja inventarne knjige.

K 35. členu

S tem členom se tradicionalna reja in vzreja lipicanskih konj razglašata za nesnovno dediščino državnega pomena, s čimer se poudarja pomen ustrezne reje tudi s kulturnovarstvenega vidika. Tradicije reje lipicancev so vpisane na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) pod številko 17.COM 7.b.40, kar pomeni, da je tradicionalna reja in vzreja lipicancev izjemnega kulturnega pomena in varovana vrednota v svetovnem merilu.

K 36. členu

V tem členu so predstavljene osnovne značilnosti in namen reje in vzreje lipicancev, na podlagi katerih se obe štejeta za nesnovno kulturno dediščino. Podrobneje se v rejskem programu, ki se določi v skladu z zakonom, ki ureja živinorejo, opredelijo način reje, rejski cilji, rejske metode in selekcijski program. Lipicanci se redijo z namenom ohranjanja izvorne avtohtone pasme lipicanca, razvoja in preizkušanja delovnih sposobnosti, izvajanja klasičnega konjeništvu ter za druge oblike konjeniškega udejstvovanja pod sedlom in v vpregi. Lipicanci so tudi osnova za ohranjanje in nadgrajevanje znanj in veščin, potrebnih za vzrejo in rejo konj ter vse oblike dela s konji, ki se uporabljajo v Kobilarni Lipica od njenega nastanka, pri čemer je ključen prenos teh znanj in veščin na mlajše generacije. Dresurno jahanje je ustaljen izraz, ki lahko pomeni klasično dresurno jahanje ali športno dresurno jahanje, ki spada med olimpijske konjeniške discipline. Izraz klasično konjeništvu se nanaša ne le na jahanje, temveč tudi na vožnjo vpreg in na druge oblike sodelovanja med konjem in človekom.

K 37. členu

V tem členu so navedene varovane sestavine enote nesnovne dediščine tradicionalna reja in vzreja lipicancev, katerih ohranjanje se zagotavlja z razglasitvijo te nesnovne dediščine za nesnovno dediščino državnega pomena.

K 38. členu

Ta člen opredeljuje varstvene ukrepe za celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine in podpiranje njenih nosilcev. Ti so spodbujanje reje lipicanca v klasičnem tipu, spodbujanje trajnostne kombinirane reje lipicanca v objektih in na kraških površinah, spodbujanje neposrednih rejskih praks in uveljavljenih strokovnih praks, spodbujanje reje lipicancev v Republiki Sloveniji, spodbujanje intenzivnega mednarodnega sodelovanja, zagotavljanje pogojev za dokumentiranje, hranjenje, varovanje in raziskovanje nesnovnih prvin reje in vzreje lipicanca (inštituti, muzeji), spodbujanje dokumentiranja raziskovanja in hrambe dokumentacije o družbenih praksah in tradicijah reje in vzreje lipicanca pri nosilcih ter spodbujanje prenosa znanj o družbenih praksah in tradicijah reje in vzreje lipicancev.

K 39. členu

Člen navaja mesto oziroma evidenco, v kateri se evidentirajo nosilci ohranjanja nesnovne kulturne dediščine, in sicer je to register nesnovne dediščine, ki se vodi po predpisih o varstvu kulturne dediščine.

K 40. členu

Z namenom jasne opredelitve izvajalca strokovnih nalog v zvezi z ohranjanjem nesnovne dediščine državnega pomena je navedeno, da te naloge izvaja koordinator varstva nesnovne dediščine, kar je Slovenski etnografski muzej, ki je pooblaščen za izvajanje nalog, ki so zapisane v 98. členu Zakona o varstvu kulturne dediščine. Pri izvajanju strokovnih nalog koordinator sodeluje s krajevno pristojnimi organizacijami za varstvo premične dediščine.

K 41. členu

V tem členu je čreda lipicanskih konj opredeljena kot avtohtona pasma izjemnega pomena, ki je sestavni del Kobilarne Lipica in lasti Republike Slovenije. Čredo lipicanskih konj sestavljata plemensko jedro in splošna populacija črede. Določeno je plemensko jedro črede z navedbo vseh šestih originalnih linij žrebcev in potrebnim številom plemenskih žrebcev ter navedbo vseh osemnajstih klasičnih linij rodov kobil z najmanjšim potrebnim številom plemenskih kobil za nadaljnjo rejo. Poleg tega je kot plemensko jedro opredeljen tudi celoten naraščaj do četrtega leta starosti, ki je primeren za nadaljnjo vzrejo.

Vsi mladi konji so do konca selekcijskih ukrepov (zadnja sta ocena lastnosti zunanosti in preizkus delovne sposobnosti) po rejskem programu potencialni plemenski žrebci ali plemenske kobile. Šele na podlagi rezultatov iz selekcijskih ukrepov se uvrstijo med plemenske kobile ali plemenske žrebce, torej v plemensko jedro črede. Tiste živali, ki niso odbrane za pleme, se uvrstijo v splošno populacijo črede.

V splošno populacijo črede spadajo lipicanci, ki iz različnih razlogov niso primerni za reprodukcijo plemenskega jedra in se zato namenijo za določene druga dejavnosti ali odprodajo. Družba sprejme in redno posodablja klasifikacijo črede lipicanskih konj glede na razvrstitev v plemensko jedro, splošno populacijo in za odprodajo iz splošne populacije.

K 42. členu

V tem členu je določeno, da podatke za odprodajo lipicancev, ki obsegajo podatke o posameznem konju za odprodajo, ocenjeno tržno vrednost posameznega konja in predlog načina odprodaje, pripravi družba (v okviru letnega načrta razpolaganja z lipicanci) s soglasjem strokovnega sveta in jih do 30. novembra tekočega leta za prihodnje leto pošlje ministrstvu, to pa ga predloži skupščini v sprejetje. Določeno je, kaj obsega načrt razpolaganja z lipicanci (podatke o vsakem posameznem konju, ocenjeno tržno vrednost vsakega posameznega konja in predlog načina razpolaganja s konji).

K 43. členu

Normativi o reji in vzreji lipicanskih konj se opredelijo s podzakonskim aktom, ki ga sprejme minister, pristojen za kmetijstvo. V členu so določene minimalne vsebine teh normativov, ki so postavljeni, da se zagotovijo ustrezna tradicionalna reja in vzreja ter usposobljenost konj. Temelj normativov je osnovna nega, ki omogoča dobrobit konj na splošno, so pa ti standardi nadgrajeni in prilagojeni potrebam lipicancev, ki so plemenita pasma, od katere se zahtevajo določene intelektualno in telesno zahtevnejše dejavnosti. Upoštevanje normativov glede na celotno čredo je obvezno pri načrtovanju stroškov za posamezno leto v poslovnem načrtu. Pri izračunih je treba upoštevati celotno čredo, in ne le plemenskega jedra. S tem določilom se bo mogoče izogniti morebitnim splošnim varčevalnim ukrepom, ki so v preteklosti že vplivali na poslabšanje stanja črede v Kobilarni Lipica, predvsem v povezavi s kadri.

K 44. členu

Pogodbena reja je reja lipicanca v lasti Republike Slovenije, za katerega v skladu s tem zakonom in podzakonskimi predpisi skrbi pravna ali fizična oseba, ki ima z družbo Kobilarna Lipica, d. o. o., medsebojna razmerja urejena s pogodbo.

Določeno je, da mora pogodbeni skrbnik v pogodbeni reji lipicancem zagotavljati normative reje in vzreje lipicancev, kontrolne preglede, ki veljajo za rejo v Kobilarni Lipica, in obvezni letni veterinarski pregled. Pred oddajo lipicancev v pogodbeno rejo strokovne službe družbe Kobilarne Lipica, d. o. o., preverijo, ali pogodbeni skrbnik izpolnjuje predpisane pogoje glede krme, prostorskih pogojev in minimalne površine na konja, zdravstvenega varstva, osebja ter drugih predpisanih potreb, s katerimi bodo zagotovljene ustrezna tradicionalna reja in vzreja in usposobljenost konj za ohranjanje in razvoj lipicanske pasme, ter o nadzoru pripravi mnenje in ga pošlje upravi in nadzornem svetu. Pozitivno mnenje je sestavni del pogodbe o reji.

K 45. členu

Čreda lipicanskih konj je bistvo in smoter, iz katerega izhajajo poslanstvo in vizija Kobilarne Lipica in vse druge dejavnosti, ki se v skladu s tem zakonom izvajajo v Kobilarni Lipica. Stanje črede lipicanskih konj je zato temeljni kazalnik uspešnosti ohranjanja in razvoja Kobilarne Lipica, zato je treba zagotoviti

pregledno in celovito poročanje o stanju črede. Družba mora pripraviti poročilo o stanju črede lipicanskih konj v Kobilarni Lipica najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto. Poročilo sprejme nadzorni svet družbe. Družba z letnim poročilom o stanju črede lipicanskih konj v Kobilarni Lipica seznanja ministrstvo in ministrstvo, pristojno za živalorejo. V členu so določene tudi informacije, ki so bistvene za oceno stanja črede in zato obvezna sestavina poročila.

K 46. členu

Na novo je v zakon vključena določitev načina vodenje izvorne rodovniške knjige, in sicer se vodi v elektronski obliki.

K 47. členu

V tem členu je vzpostavljena obveznost družbe, da v povezavi z izvajanjem nalog skrbi za kulturne in naravne vrednote ter gospodarjenja z njimi ter za zagotovitev genetske rezerve in genetskega napredka vzpostavi lastno osemenjevalno središče.

K 48. členu

V tem členu so določeni organi družbe: skupščina, nadzorni svet, strokovni svet in uprava. Določena je tudi uporaba zakona, ki ureja gospodarske družbe, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

K 49. členu

S tem členom je določeno, da naloge upravljanja naložbe Republike Slovenije v družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., izvaja oziroma uresničuje vlada. Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14 in 140/22; v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) v prvem odstavku 19. člena določa, da je Slovenski državni holding (v nadaljnjem besedilu: SDH) pristojen za upravljanje vseh naložb Republike Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije po lastni presoji in v skladu z ZSDH-1. Drugi odstavek tega člena ZSDH-1 pa določa primere, ko SDH ne glede na določbo iz prvega odstavka tega člena ni pristojen za upravljanje naložbe Republike Slovenije, in sicer je eden od teh primerov – če tako določa zakon. S tem zakonom je torej določeno, da delež Republike Slovenije v družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., upravlja vlada, kar pomeni da vlada uresničuje pravice Republike Slovenije kot edinega družbenika v družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., to je, da uresničuje naloge in pristojnosti skupščine družbe. Upravljanje te naložbe Republike Slovenije s strani vlade je utemeljeno na naravi dejavnosti družbe – to je upravljanje Kobilarne Lipica kot premoženja Republike Slovenije s posebnim poslanstvom. Ta dejavnost je neločljivo povezana s premoženjem, ki se upravlja, zadeva delovna področja več resorjev (kulturna dediščina, živaloreja, turizem) in zahteva njihovo usklajeno sodelovanje. Pri tem ministrstvo, pristojno za turizem, opravlja naloge pripravljalnih dejanj, ki so potrebna za izvajanje nalog in pooblastil skupščine (priprava vladnih gradiv in njihovo usklajevanje in podobno). Namen tega modela upravljanja naložbe v družbo je, da se tudi pri upravljanju naložbe v družbo (ne samo pri pristojnostih, vezanih na upravljanje premoženja v Kobilarni Lipica) čim bolj upoštevajo specifične delovanja te družbe, pri čemer pa je ta model nadgrajen z uvedbo zakonskega pooblastila SDH, da v imenu vlade kot skupščine družbe po pooblastilu izvaja posvetovanja z družbo in na tej podlagi pripravlja priporočila za poslovanje družbe, ki jih lahko vlada upošteva ob sprejetju letnega načrta upravljanja kapitalskih naložb v upravljanju vlade. S to nadgradnjo modela upravljanja naložbe v družbo se v upravljanje posredno prek vloge SDH vključujejo dobre prakse upravljanja naložb v državni lasti in korporativnega upravljanja na splošno. Naloge SDH in nadomestilo za izvedene naloge se podrobneje uredijo v pogodbi med ministrstvom, pristojnim za turizem, in SDH.

K 50. členu

Določena je sestava nadzornega sveta na način, da se v čim večji meri zagotovi pluralna zastopanost in s tem dopolnjevanje ustreznih strok (dejavnost družbe – zlasti reja in vzreja lipicancev, konjeništvu ali varovanje kulturnih in naravnih vrednot – ter stroke, vezane na splošno upravljanje družb) in vidikov poslovanja (člani, ki jih imenuje skupščina družbe, član, ki je predstavnik delavcev družbe, član, ki ga imenuje občina Sežana). Za zagotovitev najvišjih standardov integritete, strokovnosti in izkušenosti so določeni dodatni pogoji za člane nadzornega sveta; poleg tistih, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, tudi nekateri dodatni pogoji iz Zakona o Slovenskem državnem holdingu in Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki veljajo za člane organov nadzora v družbah s kapitalsko naložbo države. Ta člen določa tudi pristojnosti in delovanje nadzornega sveta. Ta ima poleg pristojnosti, ki jih ima na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, tudi posebno pristojnost, da nadzoruje uresničevanje razvojne strategije in poslovnega načrta družbe.

K 51. členu

V členu je določen način izbora kandidatov in imenovanje članov nadzornega sveta. Način izbora kandidatov, ki jih imenuje skupščina družbe, temelji na javnem pozivu, s čimer se zagotavljata

preglednost in širša obveščenost javnosti za zagotovitev širokega kroga kandidatov. Kandidati za člana, ki jih imenuje skupščina družbe, se vključijo v nominacijski postopek. Za zagotovitev strokovne presoje ustreznosti kandidatov za člane nadzornega sveta družb s kapitalsko naložbo države, ki jo upravlja SDH, nominacijski postopek kandidatov za člana nadzornega sveta družbe izvede SDH po smiselno podobnem postopku, kot ga določata Zakon o Slovenskem državnem holdingu in Pravilnik o presoji potencialnih kandidatov za člane organov nadzora in vodenja družb s kapitalsko naložbo države. Na podlagi nominacijskega postopka SDH oblikuje seznam kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje, lahko pa tudi določi prednostni red, ki pa ni obvezujoč. Skupščina imenuje tri člane nadzornega sveta iz seznama nominiranih kandidatov za člane nadzornega sveta, enega člana imenuje svet delavcev v skladu z določbami zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, in ob upoštevanju pogojev in meril iz 49. člena tega zakona, enega člana pa imenuje občina Sežana.

K 52. členu

Določeni so razlogi za odpoklic člana nadzornega sveta.

K 53. členu

Zaradi zagotovitve najvišjih standardov strokovnosti pri upravljanju Kobilarne Lipica ob upoštevanju njenega poslanstva, zlasti pri varovanju kulturnih in naravnih vrednot, vzreje in reje lipicancev ter konjenišva, se s to določbo med organe družbe kot samostojen organ umešča tudi strokovni svet. Vloga strokovnega sveta, ki se odraža v taksativno naštetih pristojnostih, je, da podaja soglasja oziroma menja v zvezi z določenimi dejavnostmi in predlogi posloводства ter predloge, povezane z delom strokovnega sveta. Krepitev strokovnega sveta v primerjavi z ureditvijo v Zakonu o Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 6/18) je razvidna tudi iz sestave strokovnega sveta in izbora članov s tem, da se viša mogoče število članov na pet (prej trije člani), da se način izbora za vse člane, razen predstavnika Združenja rejcev lipicancev Slovenija, opravi na podlagi javnega poziva (prej na predlog pristojnih ministrov) in da so v zakonu za člane, ki jih imenuje nadzorni svet, izrecno navedeni pogoji. Slednji morajo biti iz kroga uveljavljenih strokovnjakov na področju vzreje in reje konj, veterine, biotehnoških in zooloških znanosti, dobrobiti živali, konjenišva, zlasti klasične šole jahanja, ter varovanja kulturnih in naravnih vrednot in morajo izpolnjevati tudi nekatere pogoje, določene za člane nadzornega sveta. Pri imenovanju članov strokovnega sveta se upošteva ustrezna zastopanost posameznih strok, zlasti na področju vzreje in reje konj ter konjenišva.

K 54. členu

Zaradi multidisciplinarnosti upravljanja Kobilarne Lipica, ki ga vsebinsko umeščamo v dva sklopa (skrb in gospodarjenje s kulturnimi in naravnimi vrednotami z njimi in njihovo trženje), ter hkratne neločljive povezanosti in odvisnosti teh dveh sklopov nalog upravljanj je uprava sestavljena iz treh članov – generalnega direktorja kot zastopnika družbe in dveh direktorjev, ki vodita delo družbe na področju posameznega sklopa upravljanja Kobilarne Lipica. Generalni direktor tudi skrbi za enotnost in usklajenost delovanja uprave in s tem družbe ter posledično upravljanja Kobilarne Lipica. Pristojen je tudi za sklepanje pravnih poslov v imenu družbe. V členu so določeni tudi pogoji za člane uprave ter postopek njihovega izbora, ki se začne z javnim pozivom za zagotovitev preglednosti in širše obveščenosti javnosti za možnost izbora iz širokega kroga kandidatov, presojo izpolnjevanja meril in pogojev s strani prijavljenih kandidatov pa lahko nadzorni svet zaupa SDH. V členu so urejene tudi posledice razrešitve ali odstopa člana uprave.

K 55. členu

Uprava družbo vodi samostojno z vsemi nalogami in obveznostmi posloводства po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in je odgovorna za vse odločitve upravljanja družbe. Določena je tudi možnost omejitve za samostojno opravljanje določene vrst poslov, če je tako določeno v tem zakonu ali aktu o ustanovitvi družbe.

K 56. členu

Nadzor nad usklajenostjo upravljanja Kobilarne Lipica, ki se izvaja v imenu Republike Slovenije, je zaupan ministrstvu, pristojnemu za turizem, ki pri tem glede določenih področij dela drugega resorja sodeluje z ministrstvom, pristojnim za živinorejo, ministrstvom, pristojnim za naravne vire in prostor, in ministrstvom, pristojnim za kulturo.

K 57. členu

Zaradi pomembnosti premoženja in vrednot Kobilarne Lipica, ki se upravljajo na podlagi tega zakona, katerega pomemben element je tudi dobro ime v stroki in javnosti, je v tem členu izrecno navedena možnost ministrstva, da kadar koli po lastni presoji strokovno ustreznost izvajanja nalog skrbi za kulturne

in naravne vrednote ter gospodarjenja z njimi preveri tudi z imenovanjem strokovne skupine, sestavljene iz strokovnjakov raziskovalnih institucij s področja biotehnologije, živinoreje in veterine. Ministrstvo s poročilom strokovnega nadzora, vključno z ugotovitvami in priporočili, seznanjeni nadzorni svet in upravo družbe.

K 58. členu

Ta člen določa, da je nadzor nad izvajanjem določb, ki se nanašajo na varstvo spomeniškega območja in spomenikov državnega pomena, v pristojnosti inšpektorata, pristojnega za kulturno dediščino. Izvajanje določb, ki se nanašajo na vzrejo in rejo lipicanskih konj, nadzoruje inšpektorat, pristojen za živinorejo. Izvajanje določb, ki se nanašajo na zdravstveno varstvo in razmnoževanje živali, pa spada v delo inšpektorata, pristojnega za veterino.

K 59. členu

Člen določa globe za prekrške, če gre za kršenje določb glede varstvenega režima iz 31. člena tega zakona ali prepovedi iz 32. člena tega zakona.

K 60. členu

Člen določa globe v hitrem prekrškovnem postopku, in sicer se sme izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

K 61. členu

Določeno je, da pristojno sodišče po uradni dolžnosti v zemljiški knjigi zaznamuje status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v tretjem odstavku 21. člena tega zakona.

K 62. členu

Z dnem začetka veljavnosti zakona Družba Holding Kobilarne Lipica, d. o. o., nadaljuje delo kot družba Kobilarna Lipica, d. o. o. V največ šestih mesecih pripoji k tej družbi še sedanjo družbo Kobilarna Lipica, d. o. o. Vlada v šestih mesecih izpelje postopke akreditacije, izbora in imenovanja članic in članov nadzornega sveta družbe. Obstoječi organi družbe Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., opravljajo svoje dolžnosti do imenovanja novih članov, organi obstoječe družbe Kobilarna Lipica, d. o. o., pa do pripojitve. Zaposleni v sedanji družbi Kobilarna Lipica, d. o. o., nadaljujejo delo v novi družbi Kobilarna Lipica, d. o. o.

K 63. členu

Določena je obveznost priprave letnega poročila družb Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., in Kobilarna Lipica, d. o. o., pred pripojitvijo slednje prvi. Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE) v 21. členu določa, da pravne osebe izjemoma izdelajo letna poročila tudi med letom, in sicer ob statusnih spremembah, prenehanju in v drugih primerih, določenih z zakonom.

K 64. členu

Določen je rok za predložitev prve razvojne strategije Kobilarne Lipica po tem zakonu.

K 65. členu

Določeno je, da se za načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica po tem zakonu šteje Načrt upravljanja spomeniškega območja Kobilarne Lipica, ki ga je 25. maja 2022 s sklepom št. 32200-6/2022/2 sprejela vlada.

K 66. členu:

Določeno je, da pristojni muzej (Goriški muzej) v sodelovanju z zavodom v enem letu po začetku veljavnosti tega zakona pripravi inventarno knjigo stavbne opreme v kulturnih spomenikih, opreme kapele sv. Antona Padovanskega, zbirke likovnih del Avgusta Černigoja, muzejske zbirke Kobilarne Lipica in parkovne plastike – forme vive.

K 67. členu

Določeno je, da se Pravilnik o reji in vzreji lipicanskih konj v Kobilarni Lipica (Uradni list RS, št. 143/22), ki določa normative o reji in vzreji lipicanskih konj, šteje za predpis iz prvega odstavka 43. člena tega zakona.

K 68. členu

Določena je veljavnost obstoječih pogodb med Republiko Slovenijo in družbo Kobilarno Lipica, d. o. o., oziroma družbo Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., ki temeljijo na ZKL-1.

K 69. členu

S tem členom je določeno prenehanje veljavnosti veljavnega zakona o Kobilarni Lipica.

K 70. členu

Določen je rok za začetek veljavnosti zakona.